

Krislai

P. V. Cacchione Kovos
Už Perskaitymą Balsų.
Pasaulio Lietuviai.
872,000 Jų už Lietuvos
Sienų.
Daugelyj Kraštų Kenčia
Priespaudą.
Rytoj Svarbus
Suvažiavimas.
Rašo R. Mizara.

Darbo Žmonių Dienraštis

Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$7.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai
Vienytės! Jūs Nieko
Nepralaimėsit, Tik Re-
težius, o Išlaimėsit
Pasaulį!

No. 285

Telephone 5Tagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Gruodžio 4, 1937

Pavienio Numerio Kaina 3c

Metai XXVII,

Dienraščio XIX

Spauda skelbia, kad komunistų kandidatas į New Yorko miesto tarybą, P. V. Cacchione, per teismą pareikalavo perskaitymo tūlių balotų. Kaip žinia, jis pralaimėjo rinkimus tik 245 balsais.

Iš karto buvo skelbta, būk Cacchione pralaimėjęs 390 balsais. Paskui jau paskelbta, tik 245 balsais.

Vadinasi, tie 245 balsai galėjo būti labai lengvai „nuskaityti“ ir tik dėlto komunistas kandidatas priverstas atiduoti vietą republikonui.

Mes pilnai stovime su draugu Cacchione. Tam tikras skaičius balotų turi būti perskaityta ir patikrinta. Naujasis miesto čarteris bei konstitucija tai pilnai leidžia.

Aišku, tas biskų kaštuos, bet virš pusės šimto tūkstančių Brooklyn balsuotojų, padavusių savo balsus už d. Cacchione, nesigailės kelių centų padėti surasti tikrą teisybę balsų skaityme. Kovodamas už perskaitymą dalies balotų, Cacchione kovos drauge už tų tūkstančių balsuotojų reikalus.

Kiek už Lietuvos sienų gyvena lietuvių? Šis klausimas nuolat daugelyj žmonių kyla, bet jį atsakyti niekas tikrai negali.

Prof. K. Pakštas mano, kad „apytikriai“ sekanti lietuvių skaičiai gyvena už Lietuvos sienų:

Jung. Vals. apie	650,000
Sov. Sąjungoj per	40,000
Vokietijoje apie	40,000
Brazilijoje apie	35,000
Latvijoje arti	30,000
Argentinoje arti	30,000
D. Britanijoje arti	20,000
Kanadoje per	10,000
Uruguajui arti	10,000
Francijoje ir kt.	5,000
Australijoje arti	1,000
Pietų Afrikoje arti	400
Kuboj ir Meksikoje	400
Mandžurijoje, Kinijoje	200
Viso užsienioose	872,000

Galimas daiktas, kad ši skaitlinė bus bene konservatyviausia ir teisingiausia.

Tūli žmonės skelbė, būk Jungtinės Valstijos lietuvių gyvena milijonas. Bet tai buvo perdėta. Gerai, kad prof. Pakštas sušlaikė nuo to padauginimo. Galimas daiktas, kad net ir 650,000 skaitlinė yra perdėta.

Prof. Pakštas, beje, nepaminėjo to fakto, kad šimtai lietuvių gyvena Paragvajui ir Čilėje (Pietų Amerikoje). Yra lietuvių ir Venecuolijoje ir Panamoje.

Daugybėj tų kraštų mūsų broliai ir draugai yra labai spausiami fašistinio režimo: Vokietijoje, Brazilijoje, Latvijoje (dalinai Argentinoje ir Uruguajui) darbininkiskam judėjimui labai sunku,—beveik taip pat, kaip Lietuvoje, o kai kur (Vokietijoje) net ir sunkiau.

Dėlto ten darbininkiską judėjimą lietuviuose, palyginti, silpnas. Tik visokiems žvalgybininkams ir niekšams ten gera verstis.

Jungtinės Valstijos ir Kanadoje, kur nebėra fašizmo, mūsų judėjimas ir spauda stiprus. Dėlto mūsų pareiga padėti anų kraštų draugams.

Laimingiausi lietuviai gyvena Sovietų Sąjungoje: ten jie turi savo mokyklas, užlaikomas socialistinės valstybės, savo spaudą.

Mussolinis Pasirenka Kanuoles prieš „Sviestą“

Roma. — „Popolo d'Italia“ Mussolinio lūpomis sako: „Klausime, ką turime pasirinkti, ar sviestą ar kanuoles, mes pasirenkame kanuoles.“ Vadinasi, ginkluotis (užpuolikiškam) karui tai esą pirmiausia pareiga. Taip Mussolinio organas atsako į pastabą New Yorko Times'e, kad demokratinės šalys turėtų boikotuoti prekybą su plėšriomis fašistinėmis valstybėmis, ekonominiai paimt už gerklės fašistiniams kraštams ir taip suvaldyti jų karinius pasimojimus.

ŽUVO 4 JAPONŲ LĖKTUVAI KOVOJ SU CHINAIŠ

Nanking, Chinija, grd. 3. —Du chinų bombininkai, skrisdami 10,000 pėdų aukštyje, bombomis sužeidė kelis japonų karo laivus ir apdaužė priešų pozicijas Woosungo apylinkėje. Po to sveikė sugrįžo į savo stovyklą. Tai buvė iš Sovietų gauti bombiniai orlaiviai.

United Press žiniomis, greitai chinų lėktuvai nukirto keturis ar penkis japonų orlaivius, bombardavusius chinų lėktuvų stovyklą. Iš dvylikos chinų orlaivių, dalyvavusių mūšyje, nesugrįžo trys, matyt, japonų nušauti.

Naujieji, sakoma, sovietiniai Chinijos lėktuvai, gali skristi 250 mylių per valandą.

(Japonai pasakoja, būk sunaikinę „dešimt“ chinų lėktuvų. Užsieniniai karo tēmytojai sako, kad japonai labai perdeda.)

Užmušta, Sužeista 1,000 Chinų per Japonų Oro Ataką

Hangchow, Chinija. —Japonų orlaiviai pragarišku įsitudimu bombardavo Hsiao-shan miestą; sudaužė, sugrindė tūkstantį namų ir nužudė bei sužeidė daugiau kaip tūkstantį nekariškių chinų.

CHINAI TURĖ 300 SOVIETINIŲ LĖKTUVŲ

Siane, Shansi provincijoje, kaip pranešama, chinai turi 300 sovietinių greitųjų lėktuvų ir bombininkų. Jie priarošti sturmuoti japonus, kada pastarieji bandys imt Nankingą, Chinijos sostinę.

Ten, mat, tautinis klausimas išrištas sulyg Markso-Engelso Lenino-Stalino teorija!

Rytoj įvyksta Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Centro Valdybos ir Augščiausios Prieglaudų Lietuvių Amerikoje Centro Veik. Komiteto narių trumpas suvažiavimas.

Tai bus vienybės suvažiavimas.

Apie jo nutarimus greit paduosime mūsų dienraščio skaitytojams daugiau žinių.

PAŽANGESNI KONGRESMANAI IŠPLĖŠĖ ALGŲ-VALANDŲ BILIŲ IŠ KOMISIJOS, KURI BANDĖ JĮ PASMAUGT

Senatas Praeitaj Sesijoje Užgryrė Darbo Valandų - Algų Nustatymo Bilį
Washington. — Per pastangas fermerių-darbiečių ir kitų progresyvių kongresmanų jau tapo ištrauktas darbo valandų ir algų nustatymo sumanymas iš atžagareiviškos kongreso taisyklių komisijos, susidedančios iš republikonų ir reakcinių demokratų. Kada pasirašė 218 kongresmanų, reikalaudami perduoti šį sumanymą pačiam kongresui svarstyti, atgaleiviska komisija turėjo paleisti jį iš savo nagų. Taigi dabar užtikrintas svarstymas Black-Connery biliaus, reikalaujančio sutrumpinti darbo savaitę ir nustatyti, kiek samdytojas būtina turi mokėti algos savo darbininkui. Bet dar negalima pasakyti, ar kongresas galutiniai išleis tokį įstatymą. Nes prieš jį kaptalistai visais garais mokuliuoja savo šalininkus atstovų rūmė, nors senatas praeitaj kongreso sesijoje jau priėmė tą sumanymą.

Šio biliaus priešsinnikams pasitarnavo ir Wm. Green,

prezidentas Amerikos Darbo Federacijos, kada jis išstojo prieš dabartinį jo suformulavimą. Bet paskui pačios Federacijos unijos pradėjo taip bombarduoti Greeną protesto telegramomis, kad jis yra verčiamas šiaip taip taikytis su tuo sumanymu; ir kaip dabar pranešama, Wm. Green šauksias pasitarimą su kitais Darbo Federacijos vadais, kad išnaujo persvarstytų nusiistatymą tuo klausimu.

Japonai Smaugia Chinų Laikraščius Shanghaij

Shanghai. — Japonų cenzūra taip papjautinai varžo chinų laikraščius Shanghaij, kad iki gruodžio 2 d. turėjo užsidaryti septyni chinų laikraščiai ir žurnalai šiame mieste.

Dabar gi Chinų Dienraščių Leidėjų Sąjunga nubalsavo uždaryti čia visus savo laikraščius, jei Shanghaij užkariautojai nepalengvins cenzūros.

NAZIŲ STOVAS SIŪLOSI TAIKYT CHINIJĄ SU JAPONIJA

Hankow, Chinijai, grd. 3. Hitlerio ambasadorius Chinijai dr. O. Trautmann siūlosi tarpininkaut Chiang Kai-shekui, Chinų valdžios galvai, dėl taikos su Japonija.

Lloyd George Mato Rimtą Pavojų Anglijai, Jei Roma ir Naziai Laimėtų Ispanijoje

London. — Fašistiniai „diktatoriai laimi“ persergėjo D. Lloyd George, garsus anglų politikas, kalbėdamas Taryboje Veikimo dėl Taikos ir Atbudavojimo: „Vokietija ir Italija žino, kad jeigu jos užkariaus Ispaniją, tai Anglija atsidurs tokiame pavojuje, jog neišdrįs kariauti. Viduržemio jūra kelsias būtu mums uždarytas, jei kiltų naujas karas.“ sakė Lloyd George: „Raudonasis Marias taip pat užviešpatuotų Italija

per savo imperiją Ethiopijoje.“

Nurodymas į Japonijos karą su Chinija, Lloyd George piktinosi, kad demokratinės šalys nieko nedaro prieš Japoniją, kad „jos traukiasi atgal ir teisinasi, viena kaltindama kitą už kiekvieną pasitraukimą. Bet jūs negalite nubaidyti tigra nuo parbloktos uolos, jeigu jam tik mosisiute škapleriais.“ perpat užviešpatuotų Italija

Japonų Komandieriai Bijo Siust Namo Sužeistuosius

Shanghai. — Japonų komandieriai bijo siust namo daugį sužeistų savo kareivių per mūšius su chiniais. Nes jeigu Japonijos žmonės pamatytų, kiek jų tautiečių sužaluoja Chinijoj, dar labiau subrustų prieš karą. Todėl japonų armijos vadai Chinijoj tūkstančiais gabena sužeistuosius saviškius vandeniu į Koreją, Japonijos koloniją, į pietų rytus nuo Manchukuo. Vien Seoule, Korejos sostinėje, sustatyta 20,000 lovų sužeistiems japonams įvairiose patalpose.

CHINAI ATKARIAVO DU MIESTUS NUO JAPONŲ

Shanghai, grd. 3. — Japonų armijos vadai primygtinai tvirtina, būk dabar „nesą jokios svarbios žinios iš japonų karo frontų su chiniais.“ Tuo tarpu chinai išmušė japonus laukan iš Kwangteh miesto, rytinėje Anhwei provincijoje, 95 mylių į pietus nuo Nankingo, ir atkariavo nuo japonų Szean miestą, 13 mylių į vakarus nuo Kwangteho.

Tais žygiais pasižymėjo chinai kareiviai iš Szechvano provincijos, nors iki šiol jie buvo skaitomi „netikusiais“ kovotojais.

EXTRA!

IŠVIJO JAPONUS IŠ AMERIKIEČIŲ SRITIES SHANGHAIJ

Shanghai, gruod. 3. — Kai japonų pulkai maršavo per Shanghaijauš Tarptautinę Dalį, vienas chinias tautietis paleido į juos bombą, o kitas sov. Japonai pasinaudojo ta priekabe ir užėmė plačią sritį Tarptautinėje Dalyje, kuri valdoma europiečių ir amerikiečių.

Amerikos pulkininkas C. F. B. Price užprotestavo ir griežtai pareikalavo, kad japonai tuoj išsinešintų iš amerikiečių srities. Po karštų ginčų, japonų komandieriai buvo priversti ištraukti savo karius iš amerikiečių dalies.

Chino bomba sužeidė du japonus, vieną chiną ir vieną anglą. Bėgantį bombos metėją nušovė chinias policininkas.

London. — Anglijos didžiųjų sąrašų knygoje 1938 metam prie karališkos šeimos priskaitytas ne tik kunigaikštis Windsor, bet ir jo amerikietė žmona, buvusi Simpsonienė.

ORAS

Šiandien būsią apsiniaukę ir šalčiau.—N. Y. Oro Biuras.

Vakar temperatūra 26. Saulėtekis 7:02; saulėlydis 4:29.

JAPONAI DARO PROVOKACINĮ PARADĄ SHANGHAIJ, JIEŠKO PRIEKABĖS UŽGROBT TARPTAUTINĘ DALĮ

Grasina Užimt Francūzų Koncesiją, jeigu Ten Nebus Nuslopinti Chinai

Shanghai, grd. 3. — Japonų komandieriai nusprendė padaryti savo „pergalės“ paradą, kur 6,000 Japonijos kareivių ir jūrininkų su visais kariniais įrengimais maršuos per miesto Tarptautinę Dalį, nors ta dalis yra valdoma europiečių ir amerikiečių.

Amerikos ir Europos karininkai stengėsi atkalbėti

japonus nuo tokios kariškos demonstracijos Tarptautinėje Dalyje. Sakė, jeigu bent vienas chinias paleistų revolverio šūvį ar bombą į paraduojančius priešus, tai galėtų užsikurti žudynės tarp japonų ir chinų tame Shanghaijauš plote.

Anglijos, Amerikos, Francijos ir kitų šalių valdininkai Tarptautinėje Dalyje bijojo, kad japonai gali pasinaudoti tokiu susikirtimu ir pagrobt tas Shanghaijauš sritis, kurias iki šiol valdė europiečiai ir amerikiečiai. (Bet juk Japonijos karininkai tik ir jiesko tokios progos.)

Japonai Grasina Francūzų Koncesijai Shanghaij

Shanghai. — Japonų laikraštis „Shanghai United News“ šaukia, kad francūzai savo koncesijoje nemalšina chinų judėjimo prieš Japoniją. Japonai reikalauja, kad francūzai areštuotų visus priešjaponiškus chinus; o jei ne, tai japonai galės pasiųsti ten savo policiją ir kariuomenę ir padaryti „tvarką.“

Smarki Naujų Mokyklų Statyba Sovietų Didmiesčiuose

Maskva. — Čia užbaigta statyti 71-na nauja mokykla. Į jas sutilps 62,480 mokinių.

Leningrade 23 naujos mokyklos pabudavotos ir 15 baigiama budavoti. Jos sutalpins 33,000 mokinių.

Fašistų Lėktuvai Naikino 8-nis Ispanijos Kaimus

Madrid. — Fašistų lėktuvai bombardavo aštuonis kaimus rytiniame Ispanijos pakrastyje ir kulkasvaidžiais žudė bėgančius jų gyventojus.

Barcelona. — Liaudiečių priešorlaivinės kanuolės tris sykius nuvijo būrius fašistų orlaivių, atlėkusius bombarduoti Barceloną.

Įkaltino Newarko Majorą ir Komisisionierius Kaip Didelius Miesto Iždo Vagis

Newark, N. J. — Prisaijintų posėdininkų teismas įkaltino miesto majorą M. C. Ellensteiną ir 26 kitus valdininkus, politikierius ir žulikus, kurie nusuko bei išvogė šimtus tūkstančių dolerių pinigų iš miesto iždo. Apart majoro, tapo įkaltinti visi penki dabartiniai komisisionieriai: P. R. Franklin, M. P. Duffy ir kt.; keli pirmiau buvę Newarko komisisionieriai ir 18 nejudomų jo turto makliorių ir kitų sukčių, kurie išvien su val-

dininkais grobė miesto iždą. 1936 m. miesto valdžia buvo padarius kontraktą už \$190,000 dapirkti Perry žemės sklypą praplatinti lėktuvų stovyklą, o kiek pirmiau tas sklypas buvo stilingas už \$16,000. Jie paskui nupirko miestui už \$78,000 Colton-Commersal sklypus; kelis kartus daugiau permokėjo, suprantama, gaudami didelius kyšius. Tie valdininkai ir kitaip šinkavo sau miesto iždą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year.....	\$7.00
Foreign countries, per year.....	\$7.50
Canada and Brazil, per year.....	\$5.50
United States, six months.....	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months.....	\$3.75
Foreign countries, six months.....	\$4.00
Canada and Brazil, six months.....	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sovietų Darbininkų Jaunimas

Didžiosios socialistinės Spalio revoliucijos 20-metinių sukaktuvių proga Sovietų jaunimo laikraštis "Komsomolskaja Pravda" ("Komjaunimo Tiesa") pravedė anketą tarp jaunimo, dirbančio didžiuliam Maskvos Stalino vardo automobilų fabrike. Viso tame fabrike dirba apie 35 tūkstančiai darbininkų; jų tarpe daug jaunuolių. Atsakymus į anketos klausimus davė 865 jaunuoliai, turintieji daugumą 17-18-20 metų. Atsakymai charakteringi visam Sovietų darbininkų jaunimui. Jie parodo, kokiais rūpesčiais gyvena Sovietų jaunimas, kokiose sąlygose jis gyvena, kokių tikslų jis siekia.

Jaunimas Nuolat ir Greitai Kelia Savo Kvalifikaciją

Štai 215 jaunuolių, kurie davė atsakymus dėl savo kvalifikacijos pakėlimo. Fabrike jie dirba nuo vienu iki 2 metų. Iš jų 14,5% savo kvalifikacijos per tą laiką nepakėlė. Vienu laipsniu kvalifikaciją pakėlė 25,6% jaunuolių, dviem laipsniais—26,5%, trimis laipsniais—17,6%. Visi likusieji, t. y., 15,8% savo kvalifikaciją per 1-2 metus pakėlė tiek, kad liko meisteriais. O štai antra jaunuolių grupė, kuri fabrike dirba nuo 2 iki 4 metų. Iš 235 šios grupės jaunuolių kvalifikacijos nepakėlė 3%; vienu laipsniu kvalifikacijos pakėlė 14,0%, dviem laipsniais—24,7%, trimis laipsniais—27,2%. Likusieji 31,1% jaunuolių liko meisteriais.

Štai kaip greitai Sovietų jaunimas auga gamyboje. Nė vienoj kapitalistinėj šalyj jaunimas neturi tokių puikių ir plačių perspektyvų per 1-3 metus likti kvalifikuotu darbininku-meisteriu.

Sovietų Jaunimas per Du Metu Padidina Darbo Mokestį Dvigubai ir Trigubai

Kadangi Sovietų jaunimas greitai auga, jam plačiai atidarytos galimybės likti kvalifikuotais darbininkais, tai kylant kvalifikacijai atitinkamai didėja ir jaunuolių darbo mokestis.

Štai pirmą jaunuolių grupę, kurie dirba aukščiau minėtam fabrike 1-2 metus. Iš 230 tos grupės jaunuolių 13% nuo pastojimo į fabriką nepakėlė savo darbo mokesčio, pusantro karto darbo mokesčio išaugo pas 27,4% jaunuolių, dviem karta—pas 19,6%, nuo 2 iki 3 kartų—19,6%; daugiau kaip tris kart padidino darbo mokestį 20,4% tos grupės jaunuolių.

O štai antroji jaunuolių grupė, kurie dirbo fabrike nuo 2 iki 4 metų. Iš 264 tos grupės jaunuolių nepakėlė savo darbo mokesčio tik 3,4%, t. y. 9 žmonės. Pusantro karto padidino darbo mokestį 11%; iki dviejų kartų—11%; nuo 2 iki 3 kartų pakėlė darbo mokestį 19,7%, o daugiau 3 kartų—54,9% arba 145 jaunuoliai. Pastarajai grupei priklauso jaunuolis, gimęs 1913 metais—Ivanas Talanovas. Kai 1934 m. jis pastojio fabriką dirbti, jis gaudavo 200 rublių į mėnesį. 1937 m. jis gauna jau 700 rublių, o karta išvaro iki 900 rublių į mėnesį. Jis baigęs 6 klases. Ruošiasi mokytis kursoje. Įdomiausias sportu, futbolu, "norėtų būti panašus į Čapajevą."

Ką Sovietų Jaunimas Veikia Laisvu nuo Darbo Laiku?

Sovietų jaunimas turi puikiausias galimybes savo kultūriniam lavinimuisi. Prie kiekvieno fabriko yra įrengti puikūs klubai, kuriuose veikia visokiausi rateliai. Jiems prieinamos visokios kultūrinės pramogos. Jis turi trumpiausią pasaulyje darbo dieną—7-8 valandas į parą, o jaunuoliai iki 18 metų dirba tik 6 valandas į parą. Sovietų jaunuoliui nereikia slankioti nuo vienos įmonės prie

kitos įsiektant darbo. Sovietų Sąjungoj jau nuo 1931 metų bedarbių nėra.

Pagal anketos davinius, iš 841 jaunuolio tarpo 561 arba 66,7% laisvu nuo darbo laiku mėgsta skaityti literatūrą. 13% jaunuolių mėgsta menišką saviveiklą—užsiiminėja muzikos, teatro, literatūros ir kituose rateliuose. 46% jaunuolių mėgsta lankyti teatrą ir kino. Sportą mėgsta 40,3% jaunuolių, o 1,3% mėgsta užsiimti gamtos bei mokslo rateliuose.

Sovietų Jaunuoliai — Aktyvūs Visuomenininkai

Sovietų jaunimo tarpe labiausia mylimi tie jaunuoliai, kurie turi udarninko, stachanoviečio vardą. O udarninku ir stachanoviečiu gali būti tik tas, kas puikiai dirba gamyboj ir kartu aktingai dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Apilamai, Sovietų jaunimas gan plačiai dalyvauja visuomeniniame darbe. Jaunuoliai priklauso įvairioms organizacijoms, dalyvauja įvairiuose rateliuose, rašinėja savo fabriko spaudai (sieniniai laikraščiai) ir pan.

Iš aukščiau minėto fabriko 603 jaunuolių 32,5% nedirba visuomeninio darbo. 17,6% jaunuolių užimti visuomeniniu darbu kasdien po pusę valandos. Nuo pusės iki vienos valandos užimta 12,6% jaunuolių, nuo vienos iki 2 valandų—19,7%, nuo 2 iki 3 valandų—12%, ir daugiau 3 valandų—5,6% jaunuolių.

Sovietų Jaunimas Mokosi

Aišku, kad pirmaisiais revoliucijos metais, jaunimo švietimas negalėjo būti taip gerai pastatytas, kaip dabar. Tada šalis buvo sugriauta imperialistinio ir pilietinio karo, caro Rusijos gyventojai buvo dar labai atsilikę bendro išsilavinimo atžvilgiu ir visą tą atsilikimą galima buvo nugalėti tik per didelį darbą ir pastangas. Sovietų valdžia kuo toliau tuo vis geresnes sudaro sąlygas šalies jaunimo lavinimuisi. Dabar įvestas privalomas septynių metų pradžios mokslo, mokiniai aprūpinami puikiais mokyklų rūmais, mokslo vadovėliais ir t. t. Mokslo ne tik vaikai, bet ir suaugę.

Ir ištikrųjų. Aukščiau minėtam fabrike daug dirbančio jaunimo kartu ir mokosi bendro lavinimosi mokyklose. Iš 865 atsakiusių į anketas darbininkų jaunuolių 201 arba 23,2% pastodami į fabriką buvo baigę mažiau 4 klasių (Sovietų mokyklose yra 10 klasių, o baigusieji 10 klasių stoja į universitetą ir į technikumus). Dabar gi tų pačių jaunuolių tarpe baigusių mažiau 4 klasių yra tik 13,1%. 5-6 klases baigusių prieš pastojant į fabriką buvo tų jaunuolių tarpe 25,1%, o dabar tokių yra 27,2%. Septynios klases baigusių prieš pastojant į fabriką buvo 42,3%, o dabar tokių—41%. 8-10 klasių baigusių prieš pastojant į fabriką buvo 8%, o dabar tokių yra 14,9%. Technikumą arba aukštąją technikos mokyklą baigusių prieš pastojant į fabriką buvo 1,4%, o dabar jų yra 3,8%.

Šie skaičiai puikiai parodo, kaip fabrikas kelia Sovietų jaunimo kultūrą, jo išsilavinimą. Jaunuoliai nenutraukdami darbo gamyboj kartu mokosi įvairiose bendro lavinimosi mokyklose ir jas baigia. Šiuo metu iš 865 fabriko darbininkų jaunuolių 48 žmonės arba 6,8% mokosi aukštesiose mokyklose, 141 arba 17,2% ruošias pastoti aukštąsias mokyklas, o 73 žmonės arba 8,9% mokosi socialistinio darbo meisterių kursuose.

Kokie Sovietų Jaunimo Ateities Planai

Iš apklaustų 865 to fabriko darbininkų jaunuolių, 405 pareiškė norį artimiausius 2-3 metų bėgyj toliau tęsti savo lavinimąsi, o šių tarpe 123 jaunuoliai nori pastoti į universitetus. 173 jaunuoliai nori likti stachanoviečiais, pakelti savo gamybinę kvalifikaciją. Pekeisti profesiją nori tik 16 asmenų. Būti lakūnu, "lekioti, kaip Sovietų Sąjungos didvyris" nori 76 jaunuoliai. Likti parubežių saugotoju, tarnauti Raudonosios Armijos eilėse nori 146 jaunuoliai, būti sportininku—6 žmonės, pagerinti savo būto sąlygas—44 žmonės, įsigyti baldų, muzikos instrumentų ir kt.—14 žmonių; apsigyventi—21 (15 vyrų ir 6 merginų); likti artistu—12 žmonių.

Štai kokių planus paruošęs Sovietų jaunimas ateinantiems 2-3 metams. Absoliuti dauguma—ruošias mokytis, mokyti ir mokyti, kad būtų kuo naudingesniu savo šalies piliečiu. Ir Sovietų gyvenimo tikrovėj tie planai yra pilnai

įvykdomi. Tų planų vykdymui nėra jokių kliūčių. Nori likti lakūnu—fabrike yra lakūnų klubas. Nori likti artistu—fabrike yra dramos rateliai, yra artistų institutai. Nori lankyti universitetą—yra vakarinis universitetas, pritaikintas darbininkams, norintiems mokytis neatsitraukiant nuo gamybos. Ir už visa tai besimokinantieji nemoka nė kapeikos. Sovietų Sąjungoj mokslas veltui.

Sovietų Jaunuolio Idealas

Ką, kokį žmogų Sovietų jaunuolis norėtų sekti, ką jis laiko žmogaus idealu? Daug jaunuolių atsako štai kaip: "Idealu žmogum laikau Staliną ir norėčiau jį sekti" (Vladimiras Loginovas, gimęs 1918 metais). "Stalinas. Pas jį žodžiai nesiskiria nuo darbų" (mergina, gimusi 1914 metais). "Savo idealu laikau J. V.

Staliną,—žmogų didelio valios stiprumo, didelio proto, kasdien besirūpinančio žmonėmis. Jį norėčiau pasekti" (Aleksiejus Šeras, gimęs 1916 metais). Daug jaunuolių nori sekti Ježovą—SSRS vidaus reikalų liaudies komisarą už tai, kad jis puikiai rauna iš Sovietų visuomenės tarpo įvairius liaudies priešus. Dar kiti nori sekti Kaganovičių, maršalą Budėnij, Čapajevą, ispanę Dolores Ibarruri, lakūną Čkalovą, Gorkį, Stachanovą, Leonardo da Vinčį. Yra ir tokių, kurie pasisako norį sekti savo vyresnįjį brolį, savo darbo draugą—visuomenininką ceche ir t. t.

Štai kokie idealai Sovietų jaunuolio. Jų idealas—žmonės, kurie savo darbu ir atsidavimu liaudies reikalams įsigijo visuotinio pasitikėjimo sovietinėj visuomenėje.

A. Ramutis.

Kodėl Ispanijoje Yra Ilgas Karas?

Mažas Pasaulinis Karas

Ispanijoje karas virto į mažą pasaulinį karą. Fašistų pusėj rasime ne vien Vokietijos, Italijos, Portugalijos, Japonijos, Lenkijos karo lėktuvus, kanuoles, kulkasvaidžius, šimtus visokių karo įrankių, bet greta to, ten veikia Vokietijos ir Italijos armijos ištisos divizijos, korpusai, su generaliais štabais, karo specialistais. Greta armijos jėgų rasime iš įvairių šalių fašistus savanorius.

Vokietijos ir Italijos generaliai štabai diena iš dienos seka karo įvykius. Karo specialistai daro sutraukus karo lauke patyrimų, kaip veikia kanuolės, priešorlaivinės kanuolės, tankai, kulkasvaidžiai, rankinės granatos, granatų metikai, liepsnos metikai, su šiais e kimo prietaisai, šalto metalo ginklai. Kada fašistai laimi, tai Berlyne ir Romoj keliamos iškilmės. Karas Ispanijoje yra jų karas; jie juo gyvena, alsuoja.

Liaudiečių pusėj mes rasime ginklus iš mažesnio šalių skaičiaus. Žmonijos nelaimei, demokratiškos šalys, vieton gelbėti Ispanijos demokratinei respublikai, tai uždraudė į ją įvežimą karo ginklų. Jeigu jie yra įvežami, tai tik slapta, prieš tų šalių valdžijų norą, įskaitant ir Franciją, kuri rubežiuojasi su Ispanija. Liaudiečių pusėj mes neradime ištisų korpusų, divizijų ir pulkų nei Sovietų Sąjungos armijos, nei bent kokios kitos šalies. Bet mes rasime iš Francijos, Vokietijos, Lenkijos, Lietuvos, Amerikos, Sovietų Sąjungos, Čekoslovakijos, Italijos ir kitų šalių savanorius kovotojus, kurie ten sudaro Tarptautinę Brigadą, kurie kraują lieja, gyvastį stato pavojun kovoj už pasaulinę taiką, už naujos rūšies demokratiją, už žmonių laisvę, prieš barbarišką fašizmą.

Buš Ilgas Karas

Jau aštuoniolika mėnesių eina karas. Jis dar bus ilgas. Jeigu mes pastudijuosime Ispanijos žemėlį, tai pamatysime, kad mažai teritorinių pasikeitė liaudiečių ir fašistų valdomoji teritorija nuo karo pradžios. Fašistai per pusantų metų kariavo, kol jie pavėgė siauruti ruošelį prie Biskajaus Užlajos—Baskiją ir Asturiją. Liaudiečiai Aragonų fronte ir Pietų fronte, ties Cordoba ir Granada dabar daugiau teritorijos turi, kaip fašistų sukilimo pradžioj. Fašistai valdo šiaur-vakarų Ispanijos, o liaudiečiai ryt-pietus.

Fašistai nuolatos gauna ginklais ir kariais pagelbos iš Italijos, Vokietijos, Portugalijos ir kitų reakcinių šalių. Liaudiečiai turi Ispanijos žmonių pritarimą, su jais eina darbininkai, valstiečiai ir net smulkioji buržuazija. Liaudiečiai sucentralizavo valdžią, išauklėjo 600,000 reguliarių gerai centralizuotą ir disciplinuotą armiją, turi užtikintai rezervų, išvystė ginklų ir amunicijos gaminimą, gerai įdirbo laukus ir duonos turi pakankamai. Jeigu fašistai negautų pagelbos iš užsienio, tai

liaudiečiai juos galėtų į trumpą laiką sumušti. Bet kada fašistų užpakalį stovi nuo galvos ginkluotos Italija ir Vokietija, tai karas bus ilgas.

"Kišeniai" ir Karo Frontai

Laikė pereito Pasaulinio Karo, jeigu kur tik buvo apsupta armijos dalis, tai į dvi tris dienas buvo priversta pasiduoti. Jeigu kur fronte susidarė kišenių—išsikišimas, tai kanuolių ir kulkasvaidžių kryžiava ugnimi, pėstininkų atakomis priešais iš tokio "kišenius" greitai buvo išvartytas.

Ispanijos kare pasirodė kas kita. Fašistai pusantų metų mušėsi, kol paėmė apsuptus baskiečių ir asturiečių miestus. Asturiečiai per visą tą laiką buvo apsupe Ovedo mieste, ir negalėjo paimti. Liaudiečiai daugelį vietų tik po kelių mėnesių apsupimo įveikė klioistoriuose užsidiariusius fašistus. Ties Madridu jau antri metai nuo Toledo iki Universiteto Miestelio, El Escorial yra fašistų kišenių. Čia jie iš trijų pusių—pietų-rytų-vakarų yra liaudiečių apsupti. Iš kitos pusės, jeigu pažvelgti nuo Universiteto Miestelio,—frontas eina per Sierra Guadarama kalnus, iki La Granda, paskui sukasi į rytus-pietus iki Guadalarjarama ir net iki Cuenca. Čia visos liaudiečių Madrido frontas yra didelis kišenių, nes fašistai jį apsupę iš vakarų-šiaurių ir rytų. Ir tokia padėtis jau tęsiasi antri metai.

Dar keistesnis kišenių yra Teruel fronte. Čia fašistai 20-25 mylių ploto frontu yra iki 80 mylių gylio įdėję į liaudiečių teritoriją. Šis kišenių, panašus į apendiką. Jis liaudiečių armijos apsuptas iš vakarų-pietų ir rytų. Fašistai turi susisiekimą tik per siaurą kaklą iš šiaurių pusės. Rodosi, užtekty gerai tą kaklą apšaudyti ir fašistai liktų užkorkuoti. Bet jie laikosi antri metai tame pakete ir dar grūmoja iš čia išvystyti ofensyvą linkui Valencijos, kad liaudiečių teritoriją perkirtus pusiau.

Karo Technika ir Lopeta

Kodėl išsilaiko dabar fronto kišeniai? Kodėl liaudiečiai negali fašistus galutinai apsupti tuose paketuose ir sunaikinti? Kodėl fašistai negali įveikti didelių Madrido paketų?

Į šiuos klausimus galima atsakyti keliais žodžiais: tą neleidžia padaryti nauja karo technika, baisi kulkasvaidžių ir kitų ginklų ugnis ir pozicinis karas.

Paimkime tik kulkasvaidžių ugnį. Pasaulinio Karo

pradžioj, 1914 metais, Amerikos pėstininkų divizija (apie 12,000 kareivių) turėjo tik 24 kulkasvaidžius, kurie į minutę laiko galėjo paleisti 12,000 kulky. 1930 metais divizija jau turėjo 947 kulkasvaidžius, kurie į minutę laiko galėjo paleisti jau 473,000 kulky. Dabar Ispanijoje, pagal vokiečių karo specialistų davinius, divizija turi 1,350 kulkasvaidžių, kurie į minutę laiko gali iššauti iki 675,000 kulky.

Prileiskime, kad divizija užima 8 kilometrų ilgio frontą, tai ant kiekvieno metro (3 pėdų ir 3 colių) pločio fronto į minutę išpuola daugiau, kaip 84 kulkos.

Pfileiskime, kad priešai yra atstu vieni nuo kitų 500 metrų. Kad pėstininkas galėtų pasiekti priešų apkalus, tai jam teks bėgti apie 7 minutes laiko. Per tą laiką priešų kulkasvaidis tik ant vienos pėdos pločio fronto paleis 197 kulkas, kas reikia, kad 197 kulkos bus prieš jį paleista. Ir tai čia tik kulkasvaidžių ugnis! Kur gi dar šautuvų, rankinių granatų, minų svaidytojų, kanuolių ugnis? Kur dar tankų ir lėktuvų atakos? Prie to reikia žinoti, kad atakuojančioji pusė ant savo kelio sutinka spyglių tvorą, vielas pripildytas elektros spėka, vilkaduobes, griovius ir kitokias kliūtis!

Štai kodėl mastais mieruoja teritoriją poziciniame apkalų kare. Sunku pasikelti virš apkalų. Kad tą atliktų, tai pirm to prieina priešų pozicijas baisiai bombarduoti iš lėktuvų, kanuolių, kad ten išmušus kovotojus, suardžius kulkasvaidžių lizdus, sugrįbtus kltūs. "Bet ir tai atsiekti yra sunku. Jeigu ir ant trijų ketvirtadalių priešingos pusės apkalai ir gyvoji jėga bus sumušta, tai dar ir tada pasilikų kariai su pagelba kulkasvaidžių, rankinių granatų gali daug žalos padaryti atakuojančiam. Štai ir prisieina vesti karas tiksly gyvos jėgos išnaikinimo per ilgą atkaklią kovą.

Naikinant priešingos pusės gvyvą jėgą, tenka taupyti savo ir todėl kiekvienos pusės kariai giliau lenda į žemę. Sovietų karo specialistas ir rašytojas Michail Kolcov rašo iš Ispanijos liaudiečių apkalų:

"Dabar čia nieka nereikia agituoti reikale fortifikacijų—aviacija kiekvieną išmokino būti sapeiru. Į lopetas, kastuvus žiūri su užvydu, jas skolinasi vieni pas kitus, jos nerūdiuja stovėdamos. Kiekvienas, kuriam reikia pasilikti lauke virš valandos laiko, tai jau vedžioja aplinkui akimis—ar nėra kokių urvų ar skylių žemėj. Jeigu nėra—tai pradeda kasti.... Dabar kasimą žemės niekas neskaito laiko eikvojimui." Reiškia, visi giliau lenda į žemę.

O tenka pastebėti, kad ispanai iš karo pradžios į apkalus, pozicinį karą, labai per pirštus žiūrėjo, kaip į "bailių karą," kaip į "neispanišką karą."

Aplinkui Madridą išaugo plieno, cemento ir žemės fortai, atitinkami apkalai, na dolbai—geležinių rėlių užtvairai prieš tankus, vielų tvoros, grioviai ir kitokios kliūtys ir vis auga. Visi frontai vienoj ir kitoj pusėj apsigyusę panašiais apsigy-tais (Tasa ant 5 pusl.)

Ispanė moteris aplankė Madrido frontė savo vyrą apkauose, kuris kovoja prieš fašistus.

LITERATŪRA

Marijona Janonienė Dėkavoja

„Šiuo metu siūnū širdingiausių padėkų Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komitetui kad dėl manęs tokią dovaną suteiktė,—50 dolerių,—kas mane didžiai sušelpė šiame šaltame laike.“

„Širdingiausiai daug sykų dėkavodama,
„M. Janonienė.“

Šis padėkos žodis yra Marijonos Janonienės, 20 metų atgal tragiškai žuvusio poeto Juliaus Janonio motinos. Ji gyvena Baltimorėje, gyvena dideliuose trūkumuose, varge. Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komiteto rūpesnių paminėti sumo buvo surinkta Brooklyne ir Newarke.

„Laisvės“ red. draugė Janonienė rašo, kad gavusi tąją dovaną, „Aš taip esu susijaudinusi, kad nebegačiu nei rašyti...“

Negrižo

Vos spėjus pirmąjam saulės spinduliui įsiskverbt New Yorko dangoraižių viršūnėse, Račij Petrelis, skardžių balsu šūkaudamas, siūlė savo patarnavimą praeinantiems gatvė. Jis, nedidukas, vos dviliks metų amžiaus, vilkus, mėlynų akių, rudaplaukis vaikiukštis, lopytomis kelnėmis, vienplaukis, paraitotomis marškinė rankovėmis, medinė, nedidukė dėžė nešinas, pirštu rodydamas į praeivių čeverykus, šaukė:

—Šain! Šain!

Bet kaip tyčia, šį rytą, jo siūlomo patarnavimo nelabai kas paisė. Praeiviai ėjo pro jį turtum akli ir apkurę. Nei jo lopytos kelnės, nei sudriškė čeverykai, nei pasiūšausi rudų plaukų kuokšta, vėjo taršoma, neatkreipė praeivių atydos.

—Šain! Šain!—nosiniu, žemu balsu kartojė Petrelis. Nors jo mąnymu kai kurių praeivių čeverykai tikrai reikėdavo pajudinti, nublizginti, bet, vot, praeina pro jį nei nepažvelgdami. Dėlei to Petrelis nenusiminė. Juk jam pasitaikė ne kartą darbo dieną pradėt beviltingai, bet vakarop pasižiūrėk ir yrą doleris, o kai kada ir du, kišenėje. Suprantama, tai nelengva. Reikia visur ir visiem akysna lyst, atkartotinai ir neatlaidžiai, kol gauni pavilijimą valyt čeverykus. Prisieina įsiskverbt ir vaistinėn, ir vaisių krautuvėn, visur, kur tik pastebi susitelkusius žmones. Ne kartą jam tų įstaigų prižiūrėtojai įspyrė ir į sėdynę, kai jis ten perdažnai ėmė lankytis.

Petreliai pinigų šiandien reikėjo nemažiau kaip ir kitados, bet tokioji dienų dirbt iš viso nesimorėjo, nes tai buvo nepaprasta šventė—Liepos Katvintioji, ir be to, nuolatinis, diena dienon varžinantis darbas, jam nusibodo. Jo amžiaus vaikai jau keletą dienų prieš šventę, gaudami tai šen tai centą kita, bėgo krautuvėn, pirkosi sproginių ir šaudė ant šaligatvio. O jam? Taipgi labai norėjusi kartu su jais šposus krestti ir pasijuokti, kai sproginių išgaidintas bailsis praeivis sukeikė vaikus. Bet jis taipgi žinojo, kad namie jo laukia mamytė ir antri metai paralvžiaus surakintas tėvelis. Jo kiekvienam uždirbtam centui randaš, nesuskaitoma galybė spragų spargelių. Jo mamytė retkarčiais gauna darbo, bet jos algos nepakanka daktarui ir nuomai už kambarius. Namu savininkas ne karta juos grąsino išmetimu iš kambarių. O visgi Petrelis neiškentė nenusipirkęs vieno kito sproginių. Šiandien jis uždirbo dvidešimt penkis centus. Penkis praleido sproginiams, penkiolika pravalgė, penki liko sugrįžimui namo. Nors dar pusdienis prieš akis, bet iš viso atrodė, kad uždarbis bus prastas. Jis atsisto ant dėžės, kurioj nešiojosi tepalą, šepetį ir kitus dalykus, reikalingus čeverykų valymui. Sėdėdamas pavėsyj, jis mastė, kur randaš jo konkurentas Čalis, su kuriuo dažnai pasipešdavo už „kostumerius.“ Nepoiglio ir jis atėjo švilpaukdamas ir atsisėdo šale Petrelio.

- Prastas biznis,—skundėsi Čalis.
- Prastas,—pritarė Petrelis.
- Aš žinau, kur galima uždirbt daug pinigų.
- Kur?
- Prie Holland tunelio.
- Yeh?
- Šiūr! Pernai aš uždirbau keturis dolerius.
- Ištikro?—stebėjosi Petrelis.
- Uždirbau... Bet ten dar peranksti eit dabar.
- Kaip tu uždirbai?—teiravosi Petrelis.
- Dainuodamas. Kai anoj pusėj Hudsono upės, nuo Pulasky Skyway vieškelio suvažiuoja prie tunelio labai daug automobilių ir jie nespėja tuneliu pervaziuoti, tad pasidaro labai didelis susikimšimas, o aš vaikščioju tarpe automobilių, kol jie stovi, ir dainuoju visokias dainas, o žmonės tik meta pinigus tau kepurėn.
- Taip. Tu dvi dienas „šainydamas“ čeverykus

neuždirbsi tiek. Ar moki vėliausias dainas?

- Nedaug, bet moku.
- Good! Ar moki pritart?
- Taip.
- Pabandykim.

Vaikai sudainavo vieną ir antrą dainelę. Harmonizuojašis neblogai.

—Kol karšta, einam pasimaudyti Hudsono upėn, o vakare eisim pasitikt newyorkiečių prie tunelio.

Tiesia, apie vienuoliktą valandą nakties prie tunelio privažiavo tiek daug automobilių, kad net bausi. Jie užė, parpė, tūkstančiai akių žėravo ir nuodingų dujų dvokimas erzino alsuojamuosius organus. Ne tik prie tunelio, bet ir ant iškelto Pulasky vieškelio per mylią stovėjo trys eilės automobilių ir laukė progos pervaziuoti tunelį. O prie pat tunelio gal kokios septynios ar aštuonios eilės automobilių stovėjo.

Čia Petrukas su Čaliu ir pradėjo savo darbą. Iš karto jie nedrąsiai, ant šaligatvio dainavo pravažiuojantiems, vėliau, kai išdrąsino, nuėdavo tarp automobilių net į trečią ir penktą eilę ir dainavo, linksmino nuodingomis gesolino dujomis alsuojančius, pavargusius keleivius. Bet kaip tik pasigirdsavo policisto signalas ir vairuotojai staiga imdavo važiuot tunelio link, vaikam prisiedavo bėgt iš kelio.

Kol buvo labai daug automobilių ir jie negalėdavo visi iš karto greit važiuoti, tai lengvai galėjai išsprukt ant šaligatvio. Bet vėliau, pradėjo retėti automobiliai ir daug trumpiau prisiedavo laukt vairuotojams, bet užtat jie buvo daug piktesni ir skubinos pasiekė kelionės tikslą, nes gal šiandien ne pirmoji vietoj susitrukė kelionėje, tad, kai gaudavo progą važiuoti, paleisdavo automobilius kiek aplinkybės ir žmoniškumas leidžia ir tuomet ne taip lengva išsisaugoti nuo jų. Vaikam net baugu pasidarydavo. Dažnai jie nebaigė dainos, neišrinkę gerų žmonių duodamų aukų, bėgdavo ant šaligatvio, kaip nuo riaumonių augių tigry.

Vaikam pavyko surinkti apie po trejetą dolerių ir jau buvo manę grįžt namo, bet kad sekėsi gerai, tai, susikaupę likusią energiją, nusprendė dar sykį padainuoti, nors jie jau buvo gerokai nuvargę ir gesolino dujų prisalsavę. Bet šį syk trafiko šviesos greit pasikeitė ir automobiliai ėmė smarkiai važiuoti. Petrukas bėgo nuo automobilių, važiuojančio dešinėj pusėj ir kažkaip pakliuvo po autobuso ratais, o gal tik į jį atsimušęs parpuolė ant žemės, o tuomet kitas automobilis pervaziavo jį. Niekas tikrai negali pasakyti, nes automobilių ilgiausia juosta riedėjo, bėgo, riaumojo, kaip iš krantų išsilieję upė ir viską, kas jos sriovės pakliuvo, naikino. Nei Čalis negalėjo nutiokio patėmyt, nes pats saugojosi, kad neatsidurtų po ratais. Tik žinoma, kad Čaliui pavyko išbėgt ant šaligatvio ir ten ilgokai laukė Petruko, bet pastarasis negrižo. Po tam dasiprotėjo, kad su jo draugu atsitiko kas nors blogo, nes viduryj kelio sustojė keletas automobilių ir tuoj ten atsirado policistai. Nuėjo ten ir Čalis pažiūrėt savo draugo. Ant žemės gulėjo kruvinas sutrūškintas berniukas. Jo galva visai suplota, kaip blynas ir keliuose vietose pervaziavę ratai, gale galvos tik kuokštelė rudų, kruvinų plaukų gulėjo. Čalis pažiūrėjo į sumaltą savo draugą, marškinė rankovė nubraukė nuo rudai dėmėto veido gailėsio asarą ir prasišalino. Nuėjęs ant šaligatvio, žiūrėdamas į nelaimės vietą ilgai stovėjo. Atvažiuo ligonvežimis, surinko sukoneveiktą berniuko kūną ir išnyko Čaliui iš akių.

—Good-by Pete,—gailėstingai suvirpėjo vaiko lūpos.

Nesulaukė Petruko motina, nei suparalyžuotas tėvas.

New Yorko dangoraižių bokštų viršūnės nematys rudaplaukio Petrelio, nei praeiviai negirdės daugiau jo skardaus balso, nei Hudsono upės aliejum apklotas vanduo nevedins Petrelio vasaros karščiams užėjus... bet dar daug Petrelių žas iki viltingo saulstektio.

Pranas Kartus.

Lapkritis, 1987.

Meno Dirvonai

Pereitą žiemą Lietuvių Meno Sąjunga išskėlė klausimą meno mokyklos. Buvo kalbama, kad Brooklyne, vasaros metu, reikėtų suorganizuoti dviejų-trijų savaičių mokyklą pralavinimui naujų meno-kultūros žygų ir supažindinimui norinčiųjų kiek giliau su literatūra, drama, vaidyba, muzika ir tt.

Bet pereitais metais Meno Sąjungos sumanymą kitų organizacijų centrai nepriėmė. Priėta išvados, kad vieton organizavimo mokyklos, pasitenkinti šią žiemą su ruošimu eilės paskaitų-prelekcijų bent didesnę lietuvių ko-

lonijose. Tačiau pastarasis LDS Centro posėdis jau nutarė, bendrai su Meno Sąjunga, tokią mokyklą organizuoti sekančią vasarą. Mes sveikiname šį LDS tarimą. Reikia rūpintis, kad tokią mokyklą būtų gerai ir sekmingai suorganizuota.

* * *

Gruodžio 17, 18 ir 19 dienomis įvyksta Antras Amerikos Artistų Kongresas New Yorke. Džiuginantis dalykas, kad kongresas ruošiamas su meno paroda, kuri pamatiniai atkreipta prieš karą ir fašizmą. Kongresas taip pat bus priešfašistinis.

Artistų unija reikalauja, kad Jungtinių Valstijų federalė valdžia skirtų reikiamą sumą pinigų įsteigimui meno parodų ir mokyklų, kuriose galėtų prieinamai masės žmonių lavintis meno. Šiuo klausimu siūloma bilius kongresui priimti.

Lietuvių jaunųjų irgi yra gana daug artistų. Ar daug jų dalyvaus kongrese? Kol kas apie lietuvių nieko negirdėt. Be to, Artistų Unija leidžia savo mėnesinį žurnalą „Art Front“. Jame, apart unijos reikalų, nagrinėjama pamatiniai klausimai meno srityje. Šis žurnalas turėtų rasti ir tarpe lietuvių menininkų.

* * *

Šios savaitės „New Masses“ išėina su literatūrinio priedu. Priedas pasirodys kartą į mėnesį. Jame bus talpinama vaizdeliai ir literatūrinės kritikos, peržvalgos.

* * *

Dabartinio momentu dažniau ir dažniau pasirodo naujų idėjų mene. Ypatinai šokiai (klasiški) daro naujo įspūdžio. Čia vystosi naujos formos, revoliucionizuojasi jų turinys. Šokiais bandoma išreikšti žmonių jausmai ir veiksmą. Pas ukrainiečius, lenkus ir, pastaruoju laiku, amerikonus vystosi taip vadinami *liaudies šokiai*. Liaudies šokiai prieinami ir neprofesionalams. Tad ir lietuvių jaunimui.

Lietuvių chorai labai liuosai galėtų sudaryti liaudies šokių grupes. Man rodos, kad mūs chorai gali tapti liaudies balais. Sakysime, choras sudainuoja keletą dainų, o paskiaus, pasirėdęs į kostiumus, pašoka keletą liaudies šokių. Ar tai nebūtų gražu meno dalykas?

Apie tai reikia pagalvoti chorų, teatro grupių susirinkimuose ir sekamos mūsų konferencijoje. Pagalvokime, mes turime muzikaliai pralavinto jaunimo. Tegul jie lavinasi šioje meno šakoje.

* * *

Lietuvių Liaudies Teatro pastogėje vėl prasidėjo kritikos. Aš esu kritikos šalininkas, tačiau šį kartą spaudoje nedalyvauju. Apie „Kornevilio Varpus“ ir „Išdykus Pati“ kritikai išsireiškia viešose diskusijose. Todėl į spaudą nieko nerašiau.

Bėda su mūsų menininkais, kad jie negali išsilaikyti iki rimtos kritikos. Juk reikia žinoti, kad gera kritika mus moka. Balsio ir Paparčio kritikose buvo gana gerų pastabų padaryta. Pagaliau, vaidinimas yra viešas dalykas, jį mato šimtai žmonių ir, vieną ar kitą, jie visi kritikuoja, kalba apie matytą veiklą. Tad, kam taip išsigąsti, jei ir spaudoj kritikos pasirodo?

Antra vertus, labai pigu, kuomet prieš kritikas pirmiausia išėina pats autorius ir „manedžiari“. Rimti autoriai, literatiški žmonės labai retai imasi patys pirminiai savus veikalus ginti. Tokia literatinė etika. Jei kūrinių gina tik pats autorius,—tai prasti popieriai.

Draugas Juškas be reikalo kalba, kad tie kritikai norėjo pakenkti Lietuvių Liaudies Teatrui, rengėjams ir net „Laisvei“. Išrodo, kad tik d. Juška neša ant savo pečių visą darbininkų judėjimą su savo teatru. Bet, gal netiksliai, ir d. Juška išsitaria, kad „nesutiksiu su tokiomis žmonėmis, kurie nori pakenkti man ir mano komedijai.“ (Mano pabrėžta—V. B.)

Jei taip, tai nereikia nei dangstyti visuomenės labai darbais. Mažiau riksmo apie „veikimo griovimą“, o daugiau atydos į vaidinimus, tada bus mažiau ir kritikos. Draugai turi žinoti, kad veiklauso permainos, pataisymai yra labai priimtas dalykas. Dažnai būna taip, kad po pirmam vaidinimui veikala sulaukomi ir taisomi. Ir tai niekas neskaityto aktorių „išderginimu“.

Draugas Baranauskas rašo kaip Lietuvių Liaudies Teatro sekretorius ir gina d. Juškos veiklą ir vaidinimą. Gerai, bet sekretorius turėtų reikšti nuomonę organizacijos didžiūnos. Ta nuomonė buvo išreikšta viešose diskusijose. Man teko daryti įvadą į diskusijas. Kalbėjo Rainienė, Mizara, Siurba, Bimba ir daugelis kitų. Visi nurodė eilę trūkumų. Pavyzdžiai, buvo nurodyta pamatinė veikalo klaidą; būtent, kad veiklas pavadinintas komedija, tačiau baigiasi tragiškai. Veiklas neišlai-

ko temą, nėra tuom, kuom norėta padaryti. Ta diskusijų bendrą mintis supuola ir su dd. Balsio ir Paparčio kritika. Na, tai kas gali būt rimtesnio dramos kritikai, jei ne veikalo pats pagrindas? O d. Baranauskas sako, kad nieko rimto tose kritikose nėra.

Antra vertus, argi negalima veiklą apginti be puolimo kitų draugų? Draugui Baranauskui reikia pasakyti, kad netiesa, jog tie „draugai-kritikai“ visą laiką sau ramiai ilsisi“ ir laukia progos kritikuoti. Ne, jie gal daugiau veikia, negu d. Baranauskas. Taip pat netinka kas draugas niekinti už tai, kad jis pasirašo slappyvardžiu. Laikraštiojį tas priimta. Reikia kritikuoti ne tą, kas pasirašo, bet tą, kas rašoma.

Dar viena pastaba ir galas. Draugai Baranauskas ir Juška, gindami veiklą „Išdykus Pati“, naudoja tik vieną argumentą, būtent, kad veiklas labai *juokingas*. Na, draugai, ar tai čia rimta kritika? Vien tik juokai dar nepadaro gerą veiklą. Sakysime, mes gardžiai pasijuokiams, kuomet matome einantį *girtą žmogų*. Jūsų logika, tai mes turėtume sakyti, kad girtybė yra geriausias dalykas gyvenime. Tačiau nei vienas sveikai protaujantis žmogus nepagiria girtavimą.

Veiklas yra literatūra, vaidyba. Tai rimtas darbas. Ir bile juokai dar nepadaro gerą veiklą. Kritika yra tas botagas, kad draugai būtų daugiau atsakingi, kuomet jie leidžia kūrinių į svietą.

V. Bovinas.

Boston, Mass.

„Velnias Išradėjas“ vs. „Kornevilio Varpai“

Bostono lietuviai savo istorijoj yra surengę nemažai šaunių meniškių pramogų. Viena iš jų, jau man esant Bostone, aš galiu pasakyti, buvo tikrai grandioziška, tai Miko Petrausko „premieravimas“ operetės „Velnias Išradėjas“, Broadway teatre. Dėka M. Petrausko gabumui ir jo populiariskumui lietuvių visuomenė, tas perstatymas plačia papdė buvo paskeminis visais atžvalgiais. Teatras, talpinantis savyje virš pusantro tūkstančio žiūrovų, buvo pilnutėlis. Tame perstatyme Gabijai teko garbė nešėjo ir išreikšėjo M. Petrausko genijaus, bet M. P. buvo matomas, girdimas ir jaučiamas visur ir viskame, tame neužmirštiname momente. Su M. Petrausko mirčia jo skaisti žvaigždutė nusileido, nors vaisiai jo darbų pas mus pasiliko ir gyvena, bet į jo vietą nauja žvaigždutė užtekėjo įpytoje B. Šalinaitės.

Mes turime lietuviuose gana daug gerų gabių muzikantų, bet labai mažai geru muziku. B. Šalinaitė priklauso į pastarąją kategoriją. B. Šalinaitė daug žada Amerikos lietuviams muzikos ir meno srityje ir aš esu tikras, kad ji su savo vulkaniska energija ir geležiniu pasiryžimu pasieks pačias galimas viršūnes ir iš ten skleis žavėjančius akordus, žadinačius mūsų lietuviškus ir darbininkiškus jausmus.

Plati Bostono ir apilinkės lietuvių visuomenė pirmą kartą turės progą pajusti B. Šalinaitės hipnotišką jėgą šių metų Kalėdų dieną, po pietų, pulkioje „Jordan Hall“ salėje Bostone, kur po jos direkciija, pagarsėjęs Brooklyn Aido choras loš gražiąją operetę „Kornevilio Varpai“. Aš esu tikras, kad perstatymas „Kornevilio Varpų“ bus visu kuo lygus anam „Velnio Išradėjo“ perstatymui ir mes turim būti dėkingi rengėjams, kad suteikia mums progą laukti tikrai linksmy Kalėdų.

Zavis.

Dėlei Mano „Melų“

Retas kuris d. Juškos veiklėlis išėjo į svietą be triukšmo. Jei tik kas bent kiek jo raštą pakritikavo, tas tuojuos gavo „melagį“ ir kitokių būdvardžių. Gerai dar, kad žmogaus apšaukimas melagiu, tokiojo jo nepadaro...

Drg. Juška barasi ir net koliojasi, kam aš kitaip manau negu jis. Tai visai bereikalingas dalykas: piktnuori ir besinervavimu dalykų nepataisysime. Daug naudingiau be piktnuomo savo nuomonės išdėstinėti.

Mano pastabas, padarytas „Išdykusios Pačios“ taisyomu reikale, d. Juška vadina filosofijomis, kuomet ten vien tik praktiški nurodymai. Ar gi nurodymas, kad veikalo titulas neatsako turinui turi ką nors bendro su filosofija? Ar gi nurodymas, kad veiklas turi dvilypį žanrą yra filosofija? Ar, pagalios, nurodymas, kad personažas „susipratėlis“ Petras Rimkus veikale yra visai bereikalingu, yra filosofija? Arba gal filosofija tame, kad nurodžiau, jog personažai Juozas ir Magdė vadinami religingais, o neparodoma jų religingumą (Taša 4-tam pusl.)

So. Brooklyn, N. Y.

LDS Susivienijimo 50-tos Kuopos Parengimų Komisijos Protestas

Mes protestuojam prieš P. Balsio straipsnį „Mūsų Vaidyba“ ir prieš d. Paparčio straipsnį, „Kaip Man Atrodė „Išdykusio Pati““, kurie tilpo „Laisvėje“ lapkričio 20-tą dieną, 1987, Literatūros ir Meno skyriuje.

Mums atrodė, kad tokie straipsniai labai blėdingi, nes sudomoralizuoja aktorius ir pakenkia mūsų parengimų būnui. Antra, mes labai gerai žinom J. Jušką. Jis biskį būves dramos mokykloj, turi daug patyrimo režisieravime ir gerai sumokina veikalus, gi jo vadovaujami aktoriai visados gerai lošia. Taipgi J. Juška visados uždykė dirba. Taigi jokiu būdu negalima daleisti, kad kas niekintų J. Jušką ir jo aktorius. Taipgi duodam papeikimą Literatūros ir Meno skyriaus redakcijai už talpinimą tokių šmeiziančių straipsnių ir dar tada, kada mes kyčiam minėtus aktorius mums lošti.

LDS 50-tos kuopos

Parengimų Komisija:

Adam Walms,
William Kulik.

Red. Pastaba: Mums atrodė, kad su tokiais protestais tūli mūsų žmonės perdaug toli eina ir tuomi pasistato ne kokioj švieso. Sulyg jų nuomonės, tai, jei d. Juška parašė ką nors, tai niekas neturi tiesos pasakyti nei žodelio, nepaisant, kad jo rašinyj gali būti labai taisytinu dalykų. Reijung protestuotojai būtų savo rašinių padavę bent viena dalyką, kas paminėtuose rašiniuose buvo neteisingo, tai būtų pusė bėdos. Kalbėti bendrai, sakyti, kad „šmeiziamas“, bet *ne-parodyti*, tai reiškia kalbėti tuščiai. Kai tas pats dalykas „Laisvėje“ buvo giriamas, tai protestuojantiems draugams, Walmui ir Kulikui, labai patiko. Kai tik tūli draugai driso pasakyti šį tą neigiamai, jie protestuotų ja!..

Kritika reikalinga. Jeigu draugai turi rimtų pastabų apie bile vaidinamą veiklą, „Laisvė“ visuomet duos vietos jai talpinti. Juk laikraštis leidžiamas tam, kad mūsų veiklėjai, mūsų menininkai galėtų per jį savo nuomonės išsireikšti, trūkumus mūsų scenoje bei veikaluose iškelti.

Nereikia karščiuotis, draugai. Imkit dalykus šalteliau, imkit rimčiau. Mažiau aštrių žodžių, o daugiau *fakty*, daugiau tolerancijos ir pakantumo. Sakyti, kad „J. Juška... biskį būves dramos mokykloj“, dėl to aktorius „gerai sumokina“, reikšia nieko nepasakyti. Yra žmonių, buvusių ne biskį, bet *metų metų* dramos mokykloj ir tai ne visuomet jiems pavyksta aktorius „gerai sumokinti“. Pagaliau, čia vaidino ne išlavinti aktoriai, o tik *mėgėjai*.

Bendrai, draugų protestuotojų noras, kad „Laisvės“ redakcija uždaryt burnas apie vaidinamus mūsų scenose veikalus ir vaidintojus, yra mums svietas.

Great Neck, N. Y.

Pavykęs vaidinimas „Išdykusio Pati“ ir trumpa pastaba jos kritikams.

Ši komedija tapo suvaidinta lapkričio 21 d. J. Kasmočių sveitinėje, Great Necke, N. Y. Vaidino Liet. Liaudies Teatro vaidylos iš Brooklyn, po vadovystę J. Juškos. Kaip vaidinimu, taip pat ir komedija publika likos užganėdinta. Pirmyn Choras yra labai dėkingas vaidinoms už jų patarnavimą, o (Taša ant 4-to pusl.)

MENO SKYRIAUS DALIS

Dėlei Mano "Mėly"

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

gumas? Ne, drauge Juška, tas nėra jokia filosofija, o tik praktiškos pastabos.

Nesakau, kad d. Juška su mano išvadžiojimai turi sutikti; nesakau, kad jis negali savo nuomonės turėti. Prašom!

Bet... d. Juška "nenori" atsakinėti, nes "prisiėmė labai daug rašyti." Bet pasikolijimui, tai d. Juška turi ir noro ir laiko.

Drg. Juška užgindina, kad apie jo komedijos pataisymus jam kas nors buvo sakytą; esą, niekas trūkumų nėra nurodęs.

Tiesa, raščių nurodymų jam neduota, nes tam nebuvo reikalo. Bet jam buvo duodami nurodymai L.M.S. C.K. posėdžiuose, o taipgi Liet. Liaudies Teatro praplečiuose susirinkimuose, kur dalyvavo apie 20-30 vietos veikėjų, rašytojų, redaktorių, kritikų, scenos darbuotojų ir t. t. Ten girdėjo, kas būtinai jo komedijoje taisytina. Ar draugas Juška tais nurodymais pasinaudojo? Ne. Jam jie "nepriimtini", nes, anot jo, tai vis noras pakenkti ir jam ir jo komedijai. Jis įsikibo į kokią ten "ašį" ir, esą, neleisias jos sulaužyti. Niekas nieko lauzyti ir nenori.

Nors "Išdykusio Pati" perleista L. M. S-gai ir autorius gavo už ją apmokėti, bet jis, tuojaus po kontesto, nieko neatsiklausęs ir savališkai, atsispausdino tam tikrą kiekį to savo veikalo ir ėmėsi suvaidinti. Tačiau ir tą disorganizacinį d. Juškos žygį L. M. S-gos C. K. praleido tylėjimu, nes norėta taikos.

P. Balsys, L. M. S. Veikalų Kom. Narys.

Kur Einate?

Perskaitęs lapkr. 20. d. "L." laidoj Meno Skyriaus dalį tiesiog pasipiktinau. Pasipiktinau tuomi, kad toki raštai tiksliai yra rašomi, idant ką nors išmušus iš sceniško darbo ir numetus į šiukšlyną, kur tik kirminai juda, kruta. Ką manoma atsiesti su tokiais rašymais ir kritikomis—žemiat pamatysime.

Brooklyno scenoje vaidinau 19-ką metų prie visokių lošimo mokytojų ir paskutiniiais laikais jau buvau skaitomas vienu iš žymesnių vaidylių. Bet kaip tik nuėjau prie Liaudies Teatro ir suvaidinau rolę veikale "Ant Begugnės Krašto," tai kas nors parašė vadinas kritikos špaltai ir pusę mano asmeniui, kad parodžius, jog Valentis yra žiopylis, nieko nesuprantas apie vaidinimo mokymą, o aš keltas ir dar be žievės, prie kurio joks mokymas jau neprilimpa. Tai buvo tikslus Liaudies Teatrui per galvą lazda drožimas. Vadinasi, šį veikalą suvaidinę, eikite nuo scenos po vėliais ir daugiausiai nesirodykite, nes nemokate vaidinti, bet kaip vaidinsite po mano ar kito komanda,—būsite geri. Taip buvo aiškiai suprasta.

Prabėgo metas laiko ir vėl tokis raštas. Ne tikite? Tai pasiimkite ir dar sykį perskaitykite šį šėštadienio "Laisvėje" (už lapkr. 20 d.) aprašymą suvaidintos "Išdykusios Pačios" ir pamatysite, kaip "Papartis" filosofuoja:

"Onytė (A. Sertvitytė) vaidino gražiai. Nieko primetamo negalima sakyti. Kaikuriose vietose trūko reikšmingo judesio, bet tai veikiausiai darė pildydama režisoriaus nurodymus."

Vadinasi, čia jau Juška yra durnas, nes nesuprato, kaip reikia ją išmokinti jaustis vai-

dinant jaunos ir besimylinčios rolę. O jeigu ji būtų vaidinusi pilnam Liaudies Teatre, o kaip ji būtų buvusi jausminga! Ne poetas, bet ir tas būtų galėjęs nupinti jautrias eiles apie jos jausmingumą, išraišką ir judesį. Ausrine būtų likusi.

"Viktoras Gray (N. Pakalniškis) vaidino gražiai. Žymėtina, kad jis nerėkė taip išskeltu balsu, kaip kad kiti darė."

Apibūdinęs Petro Rimkaus rolę reikšmę, sako: "Bet P. Petrauskas ją išpildė neblogai."

Sertvitytė, Pakalniškis, Petrauskas, tai Liaudies Teatro nariai ir juos reikia, taip sakant, paimti per vidurį, o Juškos žmonės,—vis dar atskalonai, nedasitupęje iki mano aukštos garbės akių užmetimo, užtat jie nežinojo savo namų durų: lupo, plėšė ir lošdami ne savais balsais rėkė. Žodžių, buvo žasų iš avių varymo trūkimas...

Vyrai! Jeigu jūs tik tokias kritikas mokat rašyti ir manot, kad jau niekas jų prasmės nesupranta, tai jums patiems yra būtina daktaro pagelba. Mandagiau ir jus kalbėti jau neapsimoka, nes panašios kritikos bendrą scenos darbą vanagiškais nagais į šmotus drasko.

Jūs dabar nustatyta purvina politika bando Jušką išmušti ne tik iš sceniško darbo, bet ir iš mūsų elio. O ar tai yra komunistų darbas? Pagaliaus, keno organizacijoms Juška veikalus rašo ir vaidina? Rodosi, kad šitas klausimas aiškinimui nereikalauja.

Man taip pat nesuprantama: kodėl pati redakcija šiuomi klausimu pasiliko vienpusiška? Nejaugi ji nesupranta tokių raštų niekinančių tikslų?

Apie Patį Veikalą

Kad Juška, rašydamas veikalus, buvo praveisti savotiškai ir net neleistina supratimą ir paskui prie to užsispyrusiai laikosi,—tą visi žinome. Kritika čia bus vietoje. Juk primetimas "Išdykusios Pačios" religiniai tikinties žmonėms yra tiesiog neleistinas darbas todėl, kad jų pilnai yra pas visas srioves. Jam tas buvo pastebėta pas Roviną kambaryuose ir jis žadėjo pataisyti tai, bet paskui, matyt, nieko nedarė ir paleido scenon, kaip buvo parašyta.

Skaitymas darbininkų laikraščių dar nesulaiko nuo kokių nors šėmsių, jeigu jis arba ji yra prie jų linke. Tačiau Juška publikai tai nori įpasakoti, kas sukelia bereikalingą pasižeminimo juoką.

Imant kitą pusę ir sakant, kad pas Jušką dar rusena tas giliai įsigyvenęs mytas, kad moteris—viso blogo šaltinis, irgi negalima sutikti. Juk visiems yra gerai žinoma, kad moteris nubankrutavo vieną vyrą, nuskriaudė kitą ir trečią ir pagaliaus dingo savais keliais. Jeigu tų kelių metų bėgį tinkamai sudramatinuotum,—būtų pasipiktinimo lošis. Vienok tas dar neparodytų, jog jau visos moterys yra tokios.

Pagaliaus, jeigu yra leistina pašiepti augusį vyrą, lendantį prie jaunos merginos, tai kodėl negalima pašiepti moterį, besirengiančią apvedinti dukterį, o pati įjėsko jauniko, kurio, iš jaunumo, dar nei sykį nebuvo kirpti ūsai? Juk dabar visi esam lygūs!

Juško veikalo pataisius kelias vietas ir jį bus galima vaidinti. Tą pripažino LMS centro išrinkti teisėjai ir paskyrė kontesto antroji vietoj. Tai kam ant jo versti tokius kalnus?

J. N.

Great Neck, N. Y.

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

publikai už skaitlingą atsilankymą. Taipgi, žodį-kita norime pasakyti apie kritiką, kuri tilpo diener. "Laisvėje", meno skyriuje, lapkričio 20 d., tai yra išvakarėse lošimo komedijos "Išdykusio Pati". Kritikos autoriai buvo Papartis ir P. Balsys, ir abu du kritikavo komedijos turinį ir rašė J. Jušką, būk jįsai nesutinka pataisyti mažus trūkumus šioje komedijoje. Mes nemano eiti į ginčus-polemiką tais klausimais, bet tik tai norime pareikšti savo nuomone. Mes manome, kad šios kritikos yra ne laiku ir perdėtos. Ne laikas kritikuoti veikalą ir reikalauti J. Juškos taisyti jo "mažus trūkumus", kuomet jisai jau yra vaidinamas ir eilė kolonijų yra prisirengusios vaidinti. Kada, pavyzdžiui, mūsų choras, dirbame, garsiname, bandomė įtikinti kiekvieną, kad vaidinsime puikią komediją ir t. t., idant parengimas-perstatymas pavyktų, būtų pasekmingas ir t. t., net ir diener. "Laisvėje" skelbėme visuomenei tą patį, tai tuom pat sykiu Papartis su P. Balsiu paskelbė svetui, būk ši komedija netinka vaidinimui ir būk joje nėra nei dailės, nei juokų, ir t. t. Papartis sekančiai kalba: "Juokinančių juokų labai ma-

ža. Tik vieną sykį visa salė juokėsi, kai Marė rengėsi kočėlu savo čaliui nugarą proyt. Daugely vietų vieni juokėsi, o kiti raukėsi ir stebėjosi iš besijukiančių. Vieno kito paklausus, ko jis, ar jį juokiasi, gauni atsakymą — "fone". Nesuprantu, kodėl Liet. Liaudies Teatras ar Meno Sąjunga leidžia tą su tiek trūkumų, veikalą vaidinti?"

P. Balsys neprasčiau nušnekėjo už Papartį, bet išveda ta pati, "būtinai veikalą reikia taisyti". "Veikalo vardas turėtų būti pakeistas", nes "jis negalima pavadinti nei komedija, nei drama". O jau trečiame veiksmo suranda "dramą". Ir iš mažų trūkumų pasirodo, kad reikia gana didelės operacijos padaryti šiam veikalui. Kaip organizacijos-rengėjai gali jausties, skaitant tokias kritikas! Atrodo, kad Papartis su P. Balsiu apie tai nepagalvoja. Pagalios, kaip publika gali tikėti supraci, ypatingai tie, kurie skaito laikraštyje apie tai. Ant vieno puslapio veikalas giriamas, o ant antro peikiamas. Prasciau, rodos, ir būti negali. Pagaliaus, kurgi Meno Sąjungos autoritetas-tarimai. Jeigu Meno Sąjunga yra pripažinus tinkamu vaidinti šį veikalą, kad ir su tais "mažais trūkumais" ir J. Juška gavo 2-rą dovaną (premią) už parašymą šio veikalo ir jeigu jau veikalas suvaidin-

tas Brooklyne ir Great Necke išėjo gerai ir kitos kolonijos prisirengusios vaidinti ir kada veikalas jau išėjęs į svetą—kolonijas, tai, mūsų manymu, nereikėtų tokių kritikų, kurios netik nepagelbsti rengėjams-organizacijoms, bet dar pakenkia. Pagaliaus, juk ne sykį buvo pranešta-garsinta per Meno Skyrių, kokius veikalus draugystės gali vaidinti. "Išdykusio Pati" buvo pirmutinė paimta vaidinimui. Net patsai P. Balsys garsino šį veikalą ir viskas buvo gerai, o dabar jau "reikia taisyti". Mes manome, kad veikalas "Išdykusio Pati" yra geras ir patartina visoms lietuvių kolonijoms jį vaidinti.

Pirmyn Choro Komisija:
F. Klastow,
J. Kupehinskas,
P. Bečis.

Uždrausią Išvežti iš Francijos Laikraščius, Darančius Jai Gėdą

Paryžius. — Piliietinių įstatymų komisija seimo atstovų rūmė nutarė įgaluoti užsieninį ministerį uždraust išvežimą iš Francijos tokių laikraščių, kurie "darytų gėdą Francijai arba kenktų tarptautinei taikai."

Tarimas perduodamas atstovų rūmui ir senatui.

Lawrence, Mass.

Lapkričio 28 d. buvo surengtos bendro fronto prakalbos Lietuvos demokratijos gynimo klausimu. Kalbėtojai buvo pakviesti St. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius ir adv. F. J. Bagočius, bet pastarasis nepribuvo.

Prakalbų pirmininkas pirmiausia pakvietė Liaudies Chorą padainuoti keletą dainelių. Po tam perstatytas kalbėti St. Michelsonas, kuris plačiai apibūdino, ką reikiška bendras frontas ir taipgi Lietuvių Amerikos Kongresas. Plačiai išdėstė, ką Amerikos lietuviai gali nuveikti atsteigimui laisvės ir demokratijos Lietuvoj. Kvietė visus lietuvius dėtis prie viršminėto bendro darbo ir pagelbėti Lietuvos liaudžiai pasiluiosut nuo fašistinio jungo.

Buvo pakviesta pakalbėti M. Ginkėvičienė, kuri lankėsi Lietuvoj pereiną vasarą ir savo akimis matė, kaip žmonės vargsta, kaip ūkininkai ir mažieji apkrauti visokiais mokesčiais, kaip ūkės yra paroduamos iš varžytinių ir koks likimas žmonių, kurie praranda visą savo turtą. Negana to, kad fašistinė valdžia spaudžia liaudį, bet taipgi ir kunigija neatsilieka nuo to. Auga bažnyčių ir kunigų skaičius, auga ir bažnytiniai mokesčiai gyventojams. Tamsumas ir prietarai tarpe valstiečių viešpatuoja po senovei.

Vėliau buvo pakviestas pakalbėti V. Žilūnas, C. I. O. unijos reikalais. Kalbėtojas apibūdino dabartinę Jungt. Valstijų situaciją, paaiškino apie dabartinę bedarbę ir apie A. D. F. prez. Greeno politiką,

kuris eina kartu su visais atžagareiviais. Taipgi priminė, kad fabrikantai priešiasi prez. Rooseveltto sumanymams, kas dėl išleidimo naujų įstatymų, kurie yra naudingi visai liaudžiai. Ragino visus stoti į C. I. O. uniją.

Buvo renkamos aukos. Po 25c aukavo: P. Tamašauskas, L. Siupetrienė, A. Bila, D. Kirmel, J. Samulionis, J. Pečiulka. Viso su smulkėmis aukų surinkta \$4.32.

Bendro Fronto Laikino Komiteto Sekr.
V. Kraikauskas.

Lewiston ir Auburn, Maine

Lapkričio 26 d. atsibuvo drg. Bondžinskaitės prakalbos, kurias surengė mūsų vietinė ALDLD 31 kp. Klausytojų prisirinko nemažai. Drg. Bondžinskaitė kalbėjo dviejose atvejuose: pirmą kalbėjo apie savo įspūdžius ir gyvenimą Sovietų Sąjungoje (visai mažai prisimindama apie Lietuvą); antrą atveju kalbėjo ir gražiai nurodinėjo apie Sovietų Sąjungos moteris, vaikų darželius ir apie sveikatą. Pertraukoje kalbėtoja paprašė gerbiamų klausytojų, paaukauti kiek kas išgali Ispanijos demokratijos gynėjams, ir tuo pačiu sykiu ragino visus stoti į vieną bendrą frontą prieš karą ir fašizmą. Draugai, jų kova, yra mūsų visų kova. Todėl stokime visi į darbą. (Drg. Bondžinskaitė būtų gera kalbėtoja, jei truputį garsiau kalbėtų.)

Žemiau paduodu aukavusių vardus. Po 50c aukavo: F. Ap-

šega, A. Laucius, J. Laucienė, J. Plandunis, P. Wildneris, A. Liktoraitis, J. Žilinskas; J. Gendrusis 35c, J. Apšega 30c;

po 25c aukavo: A. Stukas, J. Krapavickas, L. Milaška, K. Kalvelis, A. Bikulčius, R. Šileikienė, J. Stukienė, J. Baltrušaitienė, K. Gaudešienė, J. Kanešauskas, J. Šileikis, J. Maskolaitis, K. Steponaitis. Vi-

so aukų surinkta \$9.56. Varde Ispanijos kovotojų, visiems aukavusiems tariau širdingą ačiū.

A. Apšegienė.
Senovės Aigipto didžiūno lavonas nubalsamuot, kad negestų, lėšuodavo apie \$1-200. Tas darbas užimdavo 40 iki 70 dienų.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartinio laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE.
DETROIT, MICH.

NAUJOJE VIETOJE

532 Grand St., Brooklyn

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reikiška, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutauypsime pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apilinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.

Tel. Evergreen 7-8538 Sav. V. LUKOSEVICIUS

Aido Choras Vaziuoja Bostonan

Aido Choras iš Brooklyn, New York Bostone Perstatys Operetę

"Kornevilio Varpai"

Puikiai išsilavinę artistai ir visas Aido Choras suvaidins Bostono apylinkei gražią operetę Kalėdų Dienoje,

25-tą Dieną Gruodžio (December)

Jordan Hall, New England Conservatory of Music

Huntington Ave. ir Gainsborough Street

Boston, Mass.

Aido Choras iš Brooklyn, N. Y., vadovaujamas kompozitorės Bronės Salinaitės, kuris suvaidins operetę "Kornevilio Varpai." Lošimo mokina artistas Jonas Valentis. Kiekvienas kultūriškas lietuvis privalo pamatyti šį veikalą. Puiki muzika ir gražiai bus suvaidintas pats veikalas.

Po Operetės Bus Šokiai ir Vakarienė

376 BROADWAY, SO. BOSTONE

LIETUVIŲ KLIUBE

Montello, Mass.

Per kelias dienas buvo prapuoles Juozapas Jurgelionas, apie 49 metų amžiaus. Gyveno pavienis, 19 Amhearst St. Jo kūną rado trečiadienio rytą, gruodžio 1, 1937, už Lietuvių Tautiško Namo parko, krepšinininkų bruzgynuose. Sako, kad pradėjus irti jo nervams, pats atėmė sau gyvybę, išgerdamas kokių tai nuodingų rūgščių.

Pašarvota pas graborių E. V. Warabova.

E. E. Taylor Shoe Co. derėjosi su unija numesti darbininkams algas, unija nedaleido. Dabar, sako, kompanija viską liojduoja ir kraustosi kitur, bet viešai per spaudą neskelbia.

Brocktone ir Montello, Mass., beveik visos shoeshapės sustoję dirbusios. Dėstikai tūkstančių darbininkų liko be darbo. Iš Boston, Mass., atsikraustė į Brocktoną moteriškų čėverkių dirbtuvė. Sako, pradės dirbti January, 1938 m., su 450 darbininkų. Manoma, apie tiek darbininkų gaus darbus.

Salna.

Skaitytojų Balsai

Kongrese Verda Kova Tarpe Demokratijos ir Reakcijos
Prezidentui Rooseveltui sušaukus specialią kongreso sesiją, užvirė aštri kova tarpe liberalų kongresmanų iš vienos pusės ir reakcinių elementų, ginančių turčių biznį, iš antros pusės.

Labai vykusiai charakterizuoja šio kongreso kovą, kongresmanas Jerry O'Connell žurnale "New Masses" už lapkričio 23 d. J. O'Connell su žmona tik ką parvyko iš Ispanijos, kur jis tęsio laudiečių kovą prieš žiaurų fašizmą.

Jis sako: "Man beęsant Valencijos viesbutį, fašistai pradėjo iš orlaiviu bombarduoti šį miestą ir viesbutį, kuriame aš buvau. Tas fašistų žiaurumas naikint ramius miestus ir jų gyventojus taip paveikė, kad mane, kad užkūrė manyje dar didesnę jų priešą, dar labiau pasiryžusi kovot visomis priemonėmis prieš tą civilizacijos naikintoją fašizmą."

J. O'Connell sako, kad Ispanijos liaudis vedė kovą prieš fašizmą kanuolėmis, tankais, šautuvais, o mes kongrese vedam žodžiais, aštriais žodžiais, bet kova ta pati, už laisvę vedama. Ten pat kongresmanas O'Connell stato klausimą, kas turi valdyt šalį, dirbanti liaudis demokratinio būdu, ar saujelė pelnagrobų raketierių? Jis stoją už liaudies demokratinę tvarką ir sako, kad mes visam neatlaidžią kovą kongreso viduje, o jūs mums padėkit iš lauko pusės.

Taipgi Jungtinių Valstijų neutralumą jis vadina praigaistingu demokratinėms valstybėms ir šaukia kovot už pilniausią paramą užpultom šalim—Ispanijai ir Chinijai, teikiant pagalbą ginklais, maistu ir kas tik joms reikalinga apsigynimui. Užpuolikus—Mussolini, Hitlerį ir Japoniją,—boikotuot, uždraudžiant išvežt visokią karo medžiagą ir maistą.

"Progresyviai kongrese reikalauja jūsų paramos, moralės paramos. Aš šaukiu jus vienyti prieš karą ir fašizmą,—už taiką, už progresą, už žmonijos gerovę. Veikit vieningai, veikite planingai. Reikalaukit savo kongresmanų, savo senatorių veikt jūsų labai, jūsų gerovei. Duokit mums paramos tiek, kiek jūs galite jos duoti."

Reikia priminti tą faktą, kad šiandie išsijudino į kovą toki žmonės, kaip daktarai, profesoriai, studentai ir visa demokratiniai nusistačius inteligentija.

Ką mes, draugės ir draugai, veikiam šiais, taip svarbiais, klausimais?
Juodoji pasaulio plėga,—fašizmas, su Mussoliniu ir Hitleriu priešakyje,—veda netik aktingą kovą Ispanijoje, bet ir organizuoja savo gajus po visą platų pasaulį ir grasina

sunaukint mūsų laisvę ir tiesas. Tik plačiau pažvelgus apie save, mes greit įsitikinsim, kad pavojus čia pat ir tik darbinininkų jėgų vienybė gali atmušti tą pavojų.

Komunistų Partija,—vienintelė mūsų partija,—kur darbo liaudies vieta.

Kom. Partija vadovauja šioms kovoms ir šaukia visą darbo liaudį stoti į jos eiles. Per šią partiją mes gausim supratimą savo klasės reikalų; eidami jos direktyvomis, suvienysim visą darbo liaudį po viena raudona vėliava, ir laimėsime ne tik tuojautinius sau pagerinimus, o ir visą pasaulį, kuris tik darbo liaudžiai priklauso.

G. Albinas.

Waterbury, Conn.

Waterburiečiai ir apielinkę lietuviai, atkreipkite atydą į draugės J. Bondžinskaitės prakalbą. Dalyvaukite patys, bet ir kitus lietuvius pakalbinkite atsilankyti.

Nepaisant kaip svarbų užsiėmimą turėtumėte, palikite jį kitai dienai, o atsilankykite į prakalbą. Reikia garsinti tarp katalikų darbininkų, nes retai pasitaiko progų išgirsti aiškinimus iš tokios šalies, kur darbo žmonės patys panaikino bedarbę ant visados. Broliai katalikus jų "vadai" vargonininkai, zakristijonai, nuduodami "dideliais" žmonėmis, bando atitraukti nuo darbininkiško parengimo, kuriame galėtų sužinoti, kaip savo gyvenimą pagerinti, kaip nuo bedarbės atsikratyti. Kuomet tik sužino apie rengiamas prakalbas, tai vargonininkėliai ir zakristijonai ir rengia kokį kermosiu, kad atitraukti brolių parapjona nuo jam naudingo parengimo-prakalbų.

Tas daroma ir prieš J. Bondžinskaitės prakalbą.

Bet mes žinome, kad daug ir parapjonių lietuvų prakalbose dalyvaus. Nepasiduos vargonininkėliams, ar kitiems kenkėjams.

Bondžinskaitės prakalbos įvyks gruodžio 5, sekančio sekmadienio vakare, Vento Svetainėje, 103 Green St., Waterbury, Conn.

Dalyvaukite visi ir visos, lietuviai, ir kitus raginkite.

J. Z.

KODĖL ISPANIJĄ YRA ILGAS KARAS

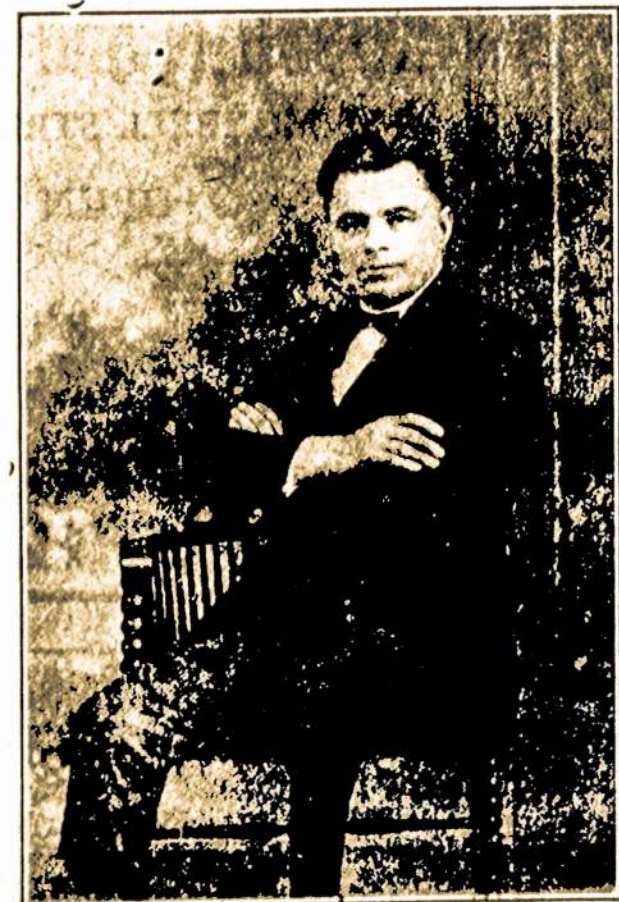
(Tas iš 2 pusl.)
nimo apkasais ir fortais. Tokia padėtis fronte siūlo ilgą ir sunkų karą. Vis vien Ispanijos liaudis turi daug progų karą laimėti. Jai jau pavyko sumušti fašistų taktiką greito karo. Karas peraugo į pozicinį, užvilktą, ilgą, kuris fašistams labai nemalonas.

D. M. Š.

Worcester, Mass.

Lietuvių Kom. Frakcija ir ALDLD 155-11 Kuopos ruošia

Turkių Vakariene

J. M. Karsonas

KVIEČIAME VISUS SKAITLINGAI DALYVAUTI.

KOMISIJA.

Baltimore, Md.

Apsivedę J. Stružas su Ona Rapiene, — abu našliai. Šliubą ėmė civil. Lapkričio 28 d. sukvietė savo gimines ir draugus ir visi pasilinksmino prie pilno stalo. Linkėtina linksmo ir laimingo gyvenimo, nes abu progresyviai.

Apsivedę Veronika Ivaškiutė su vaiku iš Penna. valstijos (pavardės nesužinojau). Šliubą ėmė bažnyčioje ir kėlė didelę iškilmę svetainė. Buvo penkios pamergės ir daug svečių. Visi linksminosi iki vėlu. Linkėtina laimingo gyvenimo.

Sunkiai susirgo draugė Pilipauskienė.

Mirė A. Aleksienė, virš 80 metų moteris. Girdėjęs.

Scranton, Pa.

Klaidos Pataisymas.

Gerbiama "Laisvės" Red.: Malonėkite pataisyti klaidą, kuri įsikverbė "Laisvės" num. 277, aprašant apie mirtį vėlonės Grašės Kontukevičienės. Pažymėta buvo, kad "Laisvės" skaitytoja ir rėmėja progresyviško judėjimo ir tt., o turėjo būti — "Laisvės" skaitytojo ir rėmėjo, ir tt. Reikia suprast, kad ne vėlonė buvo "Laisvės" skaitytoja ir rėmėja progresyviško judėjimo, bet jos žentas Petras Pėstininkas. T. D.

Reumatizmas Sulaikomas į 48 Valandas

New Yorko Daktaro Nauja Medicina Tiekia Linksmąybę Tūkstantiams Išvaro Reumatizmo Sopolius iš Nugaros, Sniarių, ir Muskulų.

SKAUSMAI PAPERSTAI IŠEINA PIRMĄ DIENĄ

Nuodai jūsų kraujyje sudaro reumatizmo skausmus, sustingimus ir istinimus, ir vargina jus. Paliuovimui išvarginančių skausmų jūs turite išvalyti tuos nuodus iš savo kraujo. Ši daktaro naujoji medicina padaro tai labai greitai. Neturi svajinimo (dope)—sągi jaunim ir seniem; nedaro pavojaus širdžiai. Ji yra vadinama BARUVACOL ir jūs galite išbandyti ją sekancom sąlygom. Iškirpkite šį pranešimą ir paaukite jį su savo vardu ir adresu (arba atleikite asmeniškai) į Atkins Laboratory, 44 East 63rd St., New York City. Nesiuskite pinigų. Užmokėkite pastoriui \$1.50, priekaitant G.O.D. kaštus, kada jis atneša BARUVACOL. Vartokite jas 2 dienas (48 valandas). Jei jūs nesijausite, kad skausmas praėjo sugrąžinkite nesunaudotus vaistus ir gausite \$1.85 bus sugrąžinta. Kam vargą dar kito diena? Valandos: šioiom dienom nuo 10 rytu iki 4 po pietų. (Laisvė).

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(Repšys)

LIETUVIS GYDYTOJAS

278 Harvard St.,

kameras Inman St.,

art Centrai Skvero,

CAMBRIDGE, MASS.

OFISO VALANDOS:

2-4 ir 7-9 vakare

Nedėliomis ir šventadieniais:

10-12 rytu

PRANEŠIMAI IS KITUR WATERBURY, CONN.

Atyda "Laisvės" skaitytojų ir simpatizuojančių darbininkų judėjimui. Draugė J. Bondžinskaitė lankysis su prakalbam gruodžio 5 d., 103 Green St. Bet ji pageidauja susipažinti su vienminčiais draugais ir draugėm. Taipgi ji duos raportą iš savo gyvenimo patyrimų ir darbo, bei veikimo Sovietų Sąjungoje, kur ji ten išgyveno kelis metus ir dirbo. Jos raportas įvyks gruodžio 6 d., pirmadienį, 730 val. vakare, 774 Bank St. Visi draugai ir draugės kviečiami dalyvauti. Sužinosime daug negirdėtų dalykų. — Liet. Frakc. Sekr. J. Z. (284-286)

EASTON, PA.

Šeštadienį, gruodžio 4 d., yra rengiamas smagus draugiškas vakarėlis Lietuvių Komfrakcijos draugų naujai "Daily Workerio." Jis įvyks Easton Baking Co. svetainėje, 36 N. 7th St. — Pradžia 7:30 val. vak.

Bus įvairių gėrimų ir užkandžių, taipgi lietuviška muzika šokiams. Eastono ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės yra nuostabiai kviečiami atsilankyti ir parenti taip svarbų tikslą, kap kad darbininkiška spauda, tai yra anglų kalboje dienraštį — "Daily Worker", kuris atkakliai gina darbininkų reikalus. O prie to, bus gera progą sueiti su draugais ir smagiai vakarą praleisti. Įžanga bus veltui! — Kviečia visus Rengėjai. (284-285)

EASTON, PA.

Judžiai "Ispanijos Širdis."

Pirmu kartu Eastone bus rodomi judžiai, gaminti Ispanijos kovos lauke. Judžiai yra tai tikri vaizdai, be jokių padailinimų. Jie atvira parodys Ispanijos liaudies kovą su kruvina fašizmu ir todėl kiekvienas demokratiniai nusistatęs žmogus privalo juos pamatyti. Apart judžių dar kalbės vienas ar du sugrįžę iš Ispanijos karo veteranai ir jie papasakos ką savo akimis matė ir pergyveno. Viskas tas įvyks sekmadienį, gruodžio 5 d. — Easton Baking Co. Svet., 36 N. 7th St. Pradžia lygiai 8 val. vakare. Visi būkite laiku, kad užsikrinti sėdynes. Nupirškite įėjimo pamatytį "The Heart of Spain." Įžanga tikta 15 centų. — Kviečia Rengėjai. (284-285)

HARTFORD, CONN.

Šeštadienį, 4 d. gruodžio, 8 val. v. Bendras Parengimui Kvičiamas ruošia Balių, Laisvės Choro Svet., 57 Park St. Bus skanių užkandžių ir gėrimų, bus gera orkestra šokiams. Įžanga 25c. — Kom.

Gruodžio 5 d. Lietuvių Kom. Frakcija rengia svarbias prakalbas šių dienų klausimais. Kalbės J. Bondžinskaitė. Įvyks Laisvės Choro Svet., 57 Park St., 1:30 val. popietų. Visi stengkitės atsilankyti; įžanga veltui. — Kom. (284-285)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 10 kp. susirinkimas įvyks 6 d. gruodžio, Liaudies Naktis, 735 Fairmount Ave., 7:30 v. v. Visiems yra žinoma, kad šis susirinkimas yra šaukiamas ekstra, dėl kelių priežasčių, todėl yra svarbus, kad visi dalyvautume šiame susirinkime. Taip pat duoklės turi būti pamokėtos už šiuos metus. Antras svarbus

Siųskite į Lietuvą Kalendorius

"Laisvė" išdirba seninius kalendorius. Turi gražų pasirinkimą gamtinių atvaizdų ir kitokių paveikslių. Padaro su lietuviškais kalendoriais, kur rodoma Lietuvos oficialės šventės. Taipgi daro ir su amerikoniškais kalendoriais.

DYDZIO 15X20, KAINA 20c

DYDZIO 12X16, KAINA 15c

Jūsų giminės Lietuvoje laukia jūsų pasveikinimo naujuose metuose su gražiu kalendoriu. Dabar jau laikas siųsti, kad gautų prieš naujus metus. Tuojau rašykite prašydami prisiųsti seninių kalendorių.

Mokestį galite prisiųsti Jungtinių Valstijų pašto stampomis. Kurie reikalaukite tik vieno kalendoriaus, tai malonėkite prisiųsti 5c ekstra persiuntimo lėšų. Bet kurie reikalaukite daugiau kaip vieno, tai persiuntimo lėšų nerokuojame.

Kartu su užsakymais prisiųskite ir mokestį. Kuriam neparanku siųsti čekį ar money-orderį, tai prisiųskite pašto ženkleliais.

Reikalaudami kalendorių rašykite:

"LAISVĖ", 427 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KASKIAUCIUS

530 Summer Ave., arti Chester Ave. NEWARK, N. J.

Nėra valandų sekmadieniais.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8.

dalykas, tai turėsime išrinkti naują valdybą sekančioms metams. Kaip žinote, kad daug priklauso nuo Valdybos, jei valdyba nuostabiai dirbs, tai galima tikėtis gerų pasiekimų. Paraginkite ir kitus dalyvauti. — Sekr. J. S. Rainys. (284-286)

HARRISON-KEARNY, N. J.
Šeštadienį, gruodžio 4-tą, kaip 7:30 val. vak. įvyks Card Party Labor Lyceum Svet., 15-17 Ann St., Harrison. Kviečiame visus dalyvauti, užtikriname, kad linksmai praleisite laiką. Šis parengimas bus tarptautiškas. — Kviečia Rengėjai. (284-285)

PATERSON, N. J.
LDS 123 kp. metinis susirinkimas įvyks 5 d. gruodžio, 10 val. ryto. S. Bakanausko Svet. Visi nariai būkite laiku, nes turėsime daug dalykų aptarti. Turėsime rinkti valdybą 1938 metams. Nepamirškite užsimokėti duoklę, kad ne liktumėte skolingi Centru. — J. Matačiūnas. (283-285)

BALTIMORE, MD.

Gruodžio 4-tą d. įvyks Balius, Lietuvių Svet., 853 Hollins St. Pradžia 7:30 v. v. Įžanga veltui. Šį Balių ruošia Lietuvių Komunistų Frakcija. Bus skanių užkandžių ir gėrimų. Galėsime smagiai pasikvoti prie geros orkestrės, kuri grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokus. Balius įvyks ant antrų lobų. Kviečiame visus dalyvauti. — Komisija. (283-285)

EAST ST. LOUIS, ILL.

Sekmadienį, 5 d. gruodžio įvyks Tarptautinis šokis su muzikališka programa, Arrivian Hall, 1336 E. Broadway. Šis Balius yra rengiamas naujai Mid West Daily. Pradžia 2-ą val. po pietų, įžanga veltui. Yra visų mūsų pareiga dalyvauti šiame parengime, pagelbėti prie išleidimo virš minato laikraščio, kuris atstovaus darbininkų klase. — viečia Kom. (283-285)

WORCESTER, MASS.

Gruodžio 5-tą, Lietuvių Kom. Frakcija ir ALDLD 155-11 kuopos bendrai ruošia Turkių Vakariene, Olym-pia Parke, 4 val. po pietų. Įžanga 75c asmeniui. Pelnas bus skiriamas draugui J. M. Karsonui, nupirškimui medinių kojų. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti šiame parengime. — Kom.

BRIDGEPORT, CONN.

LDS 74 kp. rengia 7 metų suka-tuvų vakariene ir šokus, gruodžio 4-tą d., 407 Lafayette St. Pradžia 8 v. v. Įžanga \$1.00. Bus gera vakariene, programa ir muzika, todėl kviečiame nusididžiai visus LDS simpatikus vietinius ir iš toliaus dalyvauti. — Komitetas. (283-285)

CLEVELAND, OHIO

Koncertas ir Balius
Sekmadienį, gruodžio 5-tą, Lietuvių Kom. Frakcija rengia Koncertą ir šokus, Lietuvių Svet., 6835 Superior Ave. Pradžia 5 val. vak. Programoj dalyvaus tryš chorai: Lyros Choras, Rūg Darb. Choras ir American Youth Choras. Solistai — Tillie Rau-laičiūtė, Ruth Shilinis, šokikė, pianistas Walman, ir Lyros Choro duetai ir kvartetai. Taip pat dalyvaus žymus kalbėtojas, drg. A. Bimba. Šokiams grieš gera orkestra, I. A. V. Įžanga prie durų 40c; išanksto perkant 30c; šokiams 25c. (283-285)

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

Rūgšti ruginė, sardī ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, sen-vičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Piet, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls. Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery, 36-42 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Notary Public

Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandoje, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prienamą kainą

Valgykite Medų

"Laisvė" vėl gavo daug medaus, kuriuom aprūpins Brooklyną ir apylinkę orui atvėstant.

Valgykite Medų Vietoj Cukraus

Sako Dr. J. J. Kaskiaucius

• • •

Orui atvėstant greit galima pagauti šaltį, o apsirgus slogom arbata su lemenu ir medum palengvina pergalėti šaltį

• • •

Kaina 65c už Kvortą

LIEPŲ ZIEDŲ 75c KVORTA

Tuojau kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir apsirūpinkite su medum.

Odos-Kraujo-Nervų Chroniškų Ligų Gydymas Vyrų-Moterim

Patenkinančios ir Greitos Pasekmės

KRAUJO IR ODOS Ligos, CHRONISKI NERVŲ Suirimai, BENDRAS NUSILPIMAS, SKIL-VYS, HEMORROIDAI ir kitos MESLAZARNES Ligos, NOSIES, KVĖPAVIMO DODŲ Ligos, INKSTŲ Sugedimai ir kitos Vyrų ir Moterų ligos sekmingai gydamos, o jeigu turite koki nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiskinta.

X-SPINDULIAIS IŠEGZMINAVIMAI

Kraujo Tyrimai ir Pilnas Šlapumo Ištyrimas

Mano Salygos Prieinamos, Egzaminavimas Veltui

DR. L. ZINS

110 E. 16 St. Tarp Union Sq. ir Irving Pl. New York

Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Sekmadieniais: 9 A. M. iki 3 P. M.

New Yorko Apielinkės Žinios

SLA 38-ta Kuopa Nominavo Pild. Tarybą

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 38-ta kuopa turėjo savo priešmetinį susirinkimą gruodžio 3 d., Piličėjų Klube. Šio susirinkimo svarbiausiais darbais buvo rinkimas kuopos viršininkų 1938 metams, taipgi nominacijos Pild. Tarybos. Nurtarta prisidėti prie SLA 5-to Apskričio. Delegatai bus išrinkti sekamame susirinkime.

Rinkimuose kuopos pirminko turėjo tris kandidatus. Išrinkti liko V. Michelsonas 44 balsais, antrasis kandidatas Glaveckas gavo 20 balsų, Ginkus — 15. Vice-pirminku išrinkta M. Paukštienė — 43 balsais; kiti kandidatai, šnyras gavo 35 balsus, Vyšnius — 4. Protokolu raštininku išrinktas Balvočius 46 balsais, esamasis raštininkas Vyšnius gavo 34 balsus. Finansų raštininku išrinktas esamasis, šaulys, 47 balsais, jo oponentas Kazlauskas, jaunasis, gavo 30 balsų. Vienbalsiai užgirti pasiūlymai viršininkystėje ateinančiais metais sekami esamieji: Mačys, išdinkininku: Kazlauskas, (tėvas) maršalka; Dr. Zukauskas, daktaru-kvotėiu. Dar išrinkta išdo globėjai, organizatoriai ir labdarybės komisija.

Daug Kandidatų į Pildomąją Tarybą

Pild. Tarybos kandidatai nominuoti be apkalbėjimo. Jei būtų apkalbėti, be abejo, kai kurie naujieji kandidatai būtų gavę daugiau balsų. Pasekos buvo tokios:

- 1. prezidentas: F. J. Baročius gavo 48 balsus, Laukaitis — 21, Bačiūnas — 3, Ginkus — 2.
- 2. vice-prezidentas: K. J. Mažiukna — 44, Bukšnaitis — 23, Valaitis — 3, Michelsonas — 2, Mučinskas — 1, Miliauskas — 1.
- 3. sekretorius: Vinikas — 26, Ansell — 24, J. Miliauskas — 19, Valaitis — 2, Mučinskas — 2, Vyšnius — 1, Gurgis — 1.
- 4. išdinkininkas: K. Gurgis — 45, Trečiokas — 24, Viktoras — 2, Mučinskas — 1, Mockus — 1, Bačiūnas — 1, Miliauskas — 1.
- 5. išdo globėjus: Mockus — 43, Mikuziūtė — 41, J. Marcinkevičius-Martin — 22, Kerševičius — 20, Juras — 4, Ambraziejus — 4, Staneslow — 3, Sagys — 2, Valaitis — 2, Vyšnius — 2, Viktoras — 2, Miliauskas — 1, Vinikas — 1, Gurgis — 1, Andrus — 1.
- 6. daktarus-kvotėjus: J. S. Staneslow — 46, Biežis — 14, Žukauskas — 6, Valukas — 2, Mikuziūtė — 2, Mikolajinis — 2.

Didžiosios Brooklyno Lietuvių Prakalbos

Norintieji sužinot daug svarbių davinų apie Lietuvos valstiečių, darbininkų ir abelnai apie darbo liaudies padėtį, taipgi apie Lietuvos valstybės vidujinius ir užrubežinius reikalus, jau dabar rengiama dalyvauti didžiojoje Brooklyno Lietuvių prakalbose, kurios įvyks penktadienį, 10 gruodžio, Piličėjų Klube.

Rengtis į jas svarbu dar dėl to, kad pribus retai kada susilaukiamas Brooklyne svečias kalbėtojas, Stasys Michelsonas iš Bostono, "Keleivio" redaktorius. Taipgi kalbės Rojus Mizara, brooklynietis, "Laisvės" redaktorius. Jie abu yra žinomi, kaip gabi kalbėtojai ir geri Lietuvos politikos ir padėties žinovai, todėl jų prakalbos išgirsime daug ko naujo.

Prakalbas rengia Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno ir Apylinkės Skyrius. Joms pradžią padarė senasis šio skyriaus komitetas, kurio priėmimo buvo šios apylinkės lie-

LDS Prezidento Kalba, Sakytą Per Radio

Pereitą ketvirtadienį, vakare, Lietuvių Darbininkų Susivienijimas turėjo savo valandėlę (antrą iš eilės) Lietuvių Radio Valandą, vadovaujamą p. Matusevičiaus. Ceremonijų masteriu buvo Jonas Ormanas, LDS Jaunimo Komiteto sekretorius; dainavo Lilija Kavaliauskaitė ir Pr. Pakalniškis (po viena solo ir viena dueta) ir LDS prez. R. Mizara pasakė trumpą kalbą.

Sekantį ketvirtadienį (lygiai kaip 8:30 v. v.) LDS ir vėl turės savo radio valandėlę, apie kurią smulkmeniškiau bus pranešta vėliau.

LDS prezidento kalba buvo sekanti:

Tautinėms grupėms, tokioms kaip mes, lietuviai, gyvenančioms Jungtinėse Valstijose, būtina reikalinga turėti šie dalykai:

- (1) Savo spauda, per kurią mes šviečiamės ir susipažįstame su įvairiais svarbiais įvykiais;
- (2) Svetainės, kuriose mes renkames risti įvairius svarbius — politiškus ir kultūris — klausimus, ir
- (3) Susiėlimo ir draudimo si organizacijos, kurioms mes priklausydami, gauname pagalpas, kai susergame, ir mūsų šeimynos bei giminės gauna pomirtines, kai numirštame.

Man rūpi šiandien pakalbėti apie šį, pastarąjį, dalyką, būtent, susiėlimo ir apdraudimo organizacijas. Jos ne tik, beje, užsiima savišalpu ir apdraudimu teikimu, bet ir kultūriniais darbais.

Imkim pavyzdžiui Lietuvių Darbininkų Susivienijimą. Paivginti, tai jauna organizacija, tik septynerių metų amžiaus, o kiek ji nuveikė didžių darbų!

Savo trumpu gyvenimu LDS susiėlė tūkstančius savo narių liroje ir šimtams mirusiųjų šeimų bei giminių naliko po geroka suma pomirtinių.

Jis leido ir tebeleidžia laikraštį "Tiesa", nešančią į kiekvieno savo nario namus žinias ne tik apie savo organizacijos reikalus, o ir apie pasaulinius įvykius: svarbiausius, apie tai, kaip užlaikyti sveikatą, kaip sveikai ir ilgai gyventi.

LDS kuopos, kurių yra apie

200, ruošia įvairius kultūrinius ir apšvietos vakarus, sėdomas kultūros sekla lietuviuose.

LDS turi suorganizavęs apie 2,000 tarpe 16 ir 25 metų amžiaus mūsų jaunimo, kuris šviečiasi ir kultūrinasi ruošdamasis visuomeniškims ateities darbams.

Vadinasi, lietuviai, priklausę Lietuvių Darbininkų Susivienijimui, ne tik save apdraudžia ekonomiškai, bet prisideda prie sėjimo kultūros ir apšvietos grūdo; jis patampa kultūrinės ir padėjęs organizuoti mūsų jaunimą, palaikyti lietuviybę nedidelėse, bet po visą platųjį kraštą išsimečiusiose lietuvių grupėse ir grupelėse.

Šiandien Lietuvių Darbininkų Susivienijimas turi virš 7,000 narių ir beveik \$200,000 turto.

Už savaitės kitos su Lietuvių Darbininkų Susivienijimu susijungia Aukščiausioji Prieglauda Lietuvių Amerikoje su 1,200 narių. Taigi mūsų LDS greitai turės apie 8,000 narių su virš ketvirtadaliu milijono dolerių turto.

Šiuo tarpu Lietuvių Darbininkų Susivienijimas turi pasikėlus vaju už išaukštinimą lietuvių. Kiekvienam aplikantui per vaių nupiginta įstojimo mokestis.

Į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą priimamas kiekvienas geros valios, — sveikas protiškas ir fiziškai, — lietuvis, tarpe 2 ir 55 metų amžiaus.

Jums, broliai ir sesutės, lietuvių radio valandos klausytojams, sakau: Jei rūpi pieiai ir saugiai apsidrausti dėl ligos ir mirties, stokit dabar į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą!

Jei rūpi sėti kultūros ir apšvietos grūdus lietuviuose, stokit Lietuvių Darbininkų Susivienijimą.

Jei rūpi gražiai visuomeniškai auklėti ir palaikyti lietuviybę mūsų jaunime, įrašykite savo vaikus į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą.

Visais šiais reikalais kreipkitės LDS Centran: 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Kreipkitės laišku arba asmeniškai, o mes visuomet mielai tamstoms patarnausime!

Ačiū!

Atvyksta Aukščiausios Prieglaudos Valdyba

Aukščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje su Lietuvių Darbininkų Susivienijimu galutino jungimosi reikalais, šeštadienį, 4-tą gruodžio, atvyksta iš Pittsburgho ir apylinkės visas APLA Centro Komitetas. Taigi, brooklyniečiai laukiame tolimų ir draugių svečių. Tikimasi, kad atvyks sekami:

D. Lekavičius, pirmininkas. A. Pipiras, vice-pirmininkas. J. Gasiūnas, sekretorius. J. Jesedavičia, išdinkininkas. J. Mažeika, A. Žvirblis ir J. Norkus, išdo globėjai. Minėti APLA veikėjai čion turės pasitarimus su LDS Centro Valdybos nariais.

Gruodžio 4 Eisim Pas Lietuvių Jaunimą

Visi einam į Piličėjų Klubą šį vakarą! Nes, pradedant nuo 8 val. vak., Jaunuolių LDS kuopa Builders turės savo metinius šokus. Johnnie Nevins ir jo orkestra gros amerikonišką ir lietuvišką muziką.

Įžanga prie durų bus 35 centai, o jeigu jau turite bilietus, tai tik 30 centų.

Pasimatysim šį vakarą, nes jaunimas prašo jūsų kooperacijos. Kom.

PASIRANDAVOJA

Pasirandavoja kampainė krautuvė su visais apšaravimais, tinkama Grojams, sakau: Jei rūpi pieiai ir saugiai apsidrausti dėl ligos ir mirties, stokit dabar į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą!

Jei rūpi sėti kultūros ir apšvietos grūdus lietuviuose, stokit Lietuvių Darbininkų Susivienijimą.

Jei rūpi gražiai visuomeniškai auklėti ir palaikyti lietuviybę mūsų jaunime, įrašykite savo vaikus į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą.

Visais šiais reikalais kreipkitės LDS Centran: 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Kreipkitės laišku arba asmeniškai, o mes visuomet mielai tamstoms patarnausime!

Ačiū!

SUSIRINKIMAI

APLA 22 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio 6-tą, pradžia 8 val. vak. Vieta "Laisvės" Raštinėje, 427 Lorimer St. Draugai, visi ateikite į susirinkimą ir naujų narių atsiųskite prirašyti į kuopa. — A. Balaitis. (284-286)

NEW YORK, N. Y.

Aukščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje 49 kuopos susirinkimas įvyks nedėlio, 5-tą dieną gruodžio, Astoria Hall, 62 E. 4th St. Pradžia 2-ą valandą dieną.

Šis susirinkimas bus metinis susirinkimas, rinkimas kuopos valdybos sekamiam metam. Įvyks vienybė tarpe Lietuvių Darbininkų Susivienijimo ir Aukščiausios Prieglaudos, bus kalbama ir pasiskelbama kuopos narių prie kurios LDS kuopos mano priklausyti. Yra 49 kuopos narių, kurie gyvena Brooklyne ir Jersey City, N. J. ir tose kolonijose gyvena LDS kuopos, tad turėtų nariai priklausyti ten, kur gyvena. — Sekr. A. Matu-vičius. (283-285)

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA
Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Puikus stebėjus su naujaisiais įtaisymais. Keturių bolų alėjų.
KAINOS PRIEMAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagr 3847

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)
Laisniuotas Graborius
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4328

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3521
Brooklyn, N. Y.

168 Grand Street

Tel. Evergreen 8-7178
Brooklyn, N. Y.

Užprenumeruok Dienraštį "Laisvę" Savo Draugams

Telefonas: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; paršamdo automobilius ir karėtas veselijoms, krikštynoms ir pasivažiėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

GARSINKITES SAVO BIZNĮ DIENRASTYJ "LAISVEJE"

Rep.

CHARLES' UP TO-DATE BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas

Gera Patyrę Barberiai

Priekankus Patarnavimas

306 Union Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tarp Ten Eyck ir Manjer Sts.

Telephone Stagg 2-4409

A. Radzevičius

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą

Paršamdau automobilius vestuvėms parėm, krikštynoms ir kitokioms reikals

402 Metropolitan Ave.

(Arti Marcy Avenue)

BROOKLYN, N. Y.

FOTOGRAFAS

Franku paveikslias familiją, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

18 metų padarau naujus paveikslius ir krajavius sudarau su amerikoniškais. Rei kalni esant ir padidinu tokių dydžių, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliauoju įvairiom spalvoms

JONAS STOKES

512 Marion St., kam. Broadway

ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey storių BMT Line

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: Glenmore 5-6191

LIETUVIŲ GIMNASTIKŲ KLIUBAS

Šeštadienį, 4 December

Šis Kluibas rengia

Parę. Duos Chicken Chow Mein

Prasidės 9-tą val. vakare

Bus lietuviški ir amerikoniški muzika. Parę bus kluibo name

168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Kviečiame visus ir visas — KLIUBAS.

Dr. Herman Mendlowitz

33 METAI PRAKTIKOS

522 Bedford Avenue

Arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS

nuo 1-3 diena ir nuo 7-8 vakare

NEDELIOJIS

Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS

2220 Avenue J

Kampas E. 23rd St.

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins

(SALINSKAS)

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikiam Garbingas Laidotuves nepasait kaity.

Turim pulkiai įlaisty Kopylę ir salę del po šermėnų piet.

Telkiam nemokamai vėliausios mados automobilius.

84-02 JAMAICA AVE.

Prieš Forest Parkway

WOODHAVEN, L. L. N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS GRAZIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAM ISTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, už eikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos diena iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.

Blakas nuo Hewes elevatorio stoties. Tel. EVergreen 7-8886

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St., Brooklyn, "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪSIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkis, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuviti kopūstai ir barščiai.

Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro

Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pienišky valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

Lietuvių Anglių Kompanija

Pirmos klasės anglis, geriausias rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įrašyti adresą ir telefoną.

Telefonuokite: EVergreen 7-1661 arba uželkite pasikalbėti į ofisą.

485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kampas Union Ave. ir Grand St.

TRU-EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPA NIJA)

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 7-1661

JOHN VALEN

321 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Aukštos Rūšies Restauracija

Pulkiiai įrengta vieta pasilinksminimams Amerikos Išdirbimo ir Importuotos

DEGTINĖS IR VYNAI

GERIAUSIŲ BRAVORŲ ALUS IR ELIUS

Skersai gatvės nuo Grand Paradise Salės

321 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Kampas Havemeyer St.

Telefonas: EVergreen 7-9851

PHONE PULASKI 5-1090

FLUSHING RUSSIAN and TURKISH BATHS, Inc

29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y.

OPEN DAY AND NIGHT

Managed by RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c, day and night

Saturday Night 75c

SPECIAL RATES PER WEEK

LADIES' DAYS GENTS' DAYS

Mon. and Tuesday from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents.

Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.